LvV gjennom 25 år

Del 1

Sonderinger og Fòðnytt 1-10

Lysakervassdragets venner

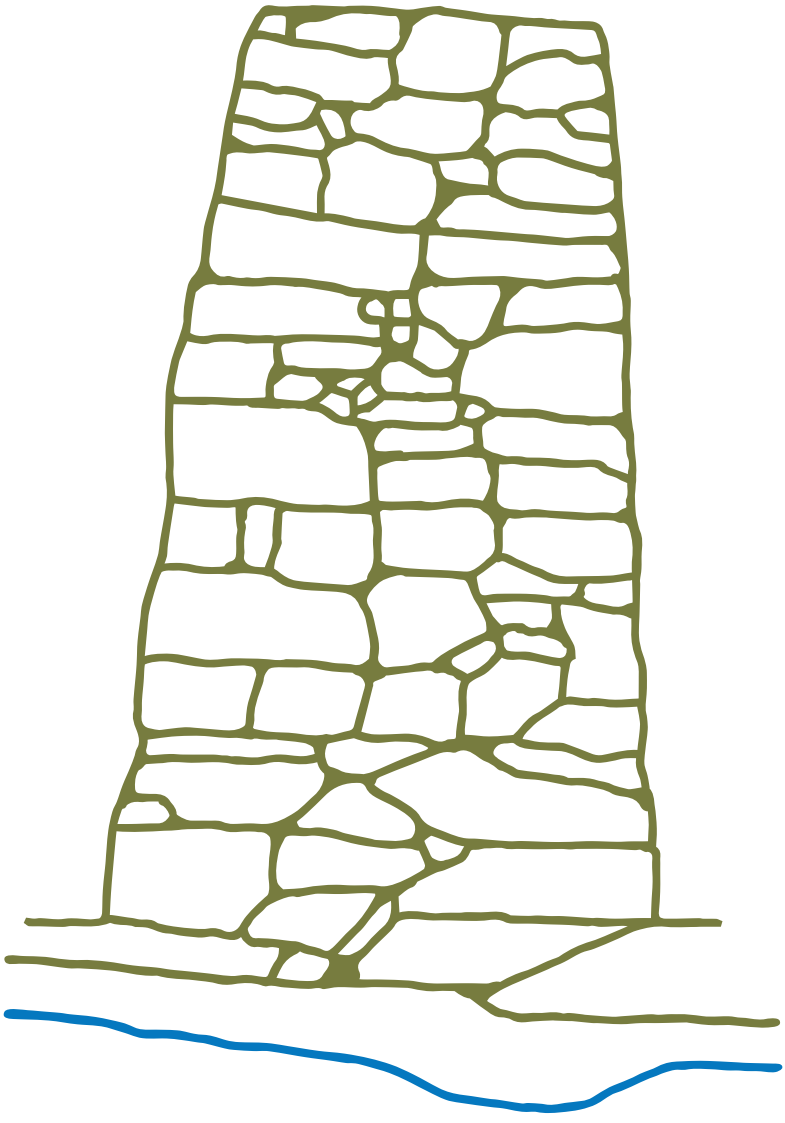
Til minne om de mange elvevenner som bidro med det de kunne

Utgitt av
Lysakervassdragets venner
©2026

Adresse: Kvernveien 24
0383 Oslo

e-post: styret@lvv.no
http://www.lvv.no

org. nr.: NO 988 274 542
bankkontonr.: 6051 06 32292

2000 - 2004

De første forberedelsene som førte til stifting av Lysakervassdragets venner i 2005 kom i 2001 på oppfordring fra Tor Holtan-Hartwig som hadde stiftet Oslo Elveforum i milleniums år 2000 etter å ha ledet Miljøprosjekt Ljanselva i et tiår.

Interessen for de gamle ruinene langs Lysakerelva ble vekket i 1994. Innen 1998 var det nok stoff til et primitivt hefte *Along Lysakerelva* med tekst om og opptegnelser av de mest fremtredende rester etter vanndrevne virksomheter langs elva. Skissene i dette kompendiet kommer fra heftet som var skrevet på engelsk fordi få utlendinger hadde kunnskaper om elva. Det ble snart tydelig at kun få av elvas øvrige naboer var særlig kjent heller.

I 2000 tok Oslo Elveforum (OE), som er en forsamling av elvegrupper, kontakt for å bli guidet langs elva som forarbeid for boka *Elvelangs*. I desember 2001 ble velforeningene, borettslagene og historielagene invitert til et møte på Lysejordet skole for å sondere mulighetene under betegnelsen *Lysakerelva samarbeid*.

GUARDIAN WEEKLY
August 14 1994

A Country Diary

John Tibbalis

LYSAKERELVA, Oslo: Each afternoon for the past month the warm weather has driven my daughters out of the house and down to the river to bathe. Their descriptions of the swimming hole soon convinced me to join them.

Below the bridge, the backwater has become a warm, algae- and tannin-stained billabong separated from the sinking river by a gravel bank. We follow Wilse's Track down stream, over the ridges of basalt through which the river has forced its channel, along a path that is still littered with scales from pine cones gnawed by squirrels during the winter.

At the swimming pool or "kulp", the basalt dips into the water at a tilt made for a bather to catch the sun which, even now, does not rise over the tall spruce on the steep left bank until the early afternoon.

Three weeks ago the stream was a cool 17C, now it is 20C and clear, although tinged with yellow from its origins in the mires and lakes of the hills above Bogstad Water. When we duck-dive to the stony bottom, young trout scatter upstream towards the small fall or "foss" at the head of the kulp. Close to the water, whether we are swimming or sun bathing, the "fossing" water drowns the noise from traffic in the residential streets just beyond the high banks and of aircraft landing at Fornebu a few kilometres away.

Only once has a thunderstorm darkened the sky to remind us that these are normally the wettest weeks of the year. But no rain has fallen to swell the river, the mosquitoes have not hatched and the season for river-bathing continues.

I 2003 ble OEs høstseminar viet Lysakerelvas framtid med innlegg fra Sollerudstranda skole om laksoppdrett og forvaltning. *Lysakerelva samarbeids* innlegg var ikke i OEs ånd som er å samarbeide pent med kommunale etater, men det uttrykte en dyp frustrasjon med forvaltningen på den tiden.

EUs vanndirektiv var blitt vedtatt i 2000 og skulle bli en norsk forskrift. Lysakervassdraget ble utpekt som ett av de første vassdragene som skulle utredes. Tor Holtan-Hartwig forsto at det hastet å få *Lysakerelva samarbeid* omorganisert som ei elvegruppe. Etter et møte av et interimstyre høsten 2004 bevilget Oslo Elveforum kr 3 000 til oppstart av foreningen. Pengene gikk til å trykke opp en innbydelse til medlemskap som ble delt ut til 4000 husstander.

De neste sidene gjengir referater og andre skriv fra denne perioden. Private adresser og lignende er redigert ut av dokumentene.

LYSAKERELVASAMARBEID

Referat fra møte på Lysejordet skole, 11.12.2001

Deltagere: Lars Bugge (Sørkedalen Vel), Frits Lemstad (Jar Vel / Lysaker Rotary), Jørgen Svane (Ullern Historielag / Røa Vel), Torkel Rustad, John Tibballs

Frafall: Elisabeth Lindemann (Voll Vel) var forhindret fra å delta.

Tibballs la frem vedlagt forslag til dagsorden, forklarte om Oslo Elveforum (OEF) og dets arbeidsmåte og viste frem diverse trykksaker fra OEF. Et tilbud om etableringsstøtte fra OEF ved evt. organisering ble fremlagt.

Lysakerelva har vært gjenstand for en rekke forbedringstiltak: fra Wilses arbeid for 'parken' nord for Jarfyllingen og sti derfra til Ullerndemning, kommunenes kloakkledninger for å beskytte elvevann fra utslipp, til stier og turveier langs begge sider og skilting i regi av Bærum kommune og Oslo og Omegn Turistforening og Oslo Friluftsråd. Flere sport og fritidsgrupper benytter elvene, spesielt elvepadleklubb med sitt lokale på Lysejordet og sportsfiskere. Kano kan brukes i Sørkedalselva, i de fleste tilfelle helt fra parkeringsplassen på Åmodt, nedenfor Sørkedalen Skole

Det ble innledet en diskusjon da flere temaer var fremtredende:

A) Om samarbeidet bør omfatte Sørkedalselva i tillegg til Lysakerelva.
B) Hvilken organisasjonsform bør samarbeidet ta.
C) Hvilke prosjekter er aktuelle for samarbeidet
D) Hvilken oppstartsstrategi bør samarbeidet følge

A) Oppfatningen var at Sørkedalen er en del av vassdraget. Befolkningsgrunnlaget er bare 500 mennesker i dalen, men området brukes hyppig av folk fra hele vassdraget. Trusselen fra fritidsindustrien (golfbane og alpinbakker) rammer Sørkedalselva. Det ble reist spørsmål om hvor tilgjengelig elvebreddene bør være og hvor mye rydding trenges i elvas nedre løp mot Bogstadvannet.

B) Mange av de som er interessert i vassdraget er organisert fra før i velforeningene og historielagene. Velforeningene føler særlig ansvar for elvebreddene som grense til deres område, men i Sørkedalen er det grunneieren som råder over de elvenære arealer. Det gjør det naturlig å arbeide sammen med disse. Borettslagene viser mindre interesse og er faktisk med på å forsøple med hageavfall dumpet nedover skråningene mot elvene.

Det er nok også individer som har uttrykt interesse for elvenes ve og vel uten å være tilknyttet ovennevnte foreningene.

Næringslivets interesse for elvene ovenfor Granfoss er ukjent. Få bedrifter har lokaler i umiddelbar nærhet. Det må kun regnes med interesse fra Røa handelsforeningen dersom tiltak for elvene kan sies å trekke brukere og dermed kunder fra et større område enn idag. Områdets turistrettete bedrifter (Bogstad camping og Bogstad gård) representerer særskilte samarbeidsmuligheter.

Konklusjonen er at en formell organisasjon bør kun stiftes etter at grunnlaget er etablert gjennom møter med og presentasjoner for foreningene. Organisasjonsformen ble ikke bestemt. Det ble nevnt både et samarbeidsforum med representanter fra foreninger samt enkelte individer, og en åpen venneforening i likhet med de øvrige grupperinger .

C) Hovedprosjektet må være å vekke interesse for vassdraget. Det er mange innflyttere som ikke kjenner til og derfor ikke bruke elveområdet.

Flere utredninger om boligbehovet for hovedstaden nevner Lysakerelva som mulig sted for inntil 40 000 nye beboere. Trusselen om bebyggelse tettere innpå elveløpet er særlig stor ved Fåbro hvor tunnel-lokk prosjektet er bebudet. Bredden på friområdet mot elva er det viktig å få statuert til ca. 100 m for å beskytte omgivelsene rundt Tullins hus og utsiktshøyden ovenfor.

Elvevandringer ble tatt opp som et tiltak for å øke interessen, gjerne i samarbeid med foreningene. Det burde imidlertid gjøres regelmessig og forholdsvis hyppig (ukentlig el. hver 14.dag ble nevnt). Forutsetningen er imidlertid at lokalitetene som besøkes er godt utredet og at presentasjon av stoffet er tiltrekkende. I denne forbindelse er det behov for nye gjennomgang av arkivmaterialet som, f.eks. avis, film (flere helaftens film er tatt opp i vassdraget), og foto (ikke bare Wilses samling), offentlige etater for vann, veier, bygg, eiendom og næring. Disse prosjekter kunne legges ut for hobbyhistoriker via historielagene.

Oppmåling, registrering og kartlegging av kulturminner er mangelful og kunne gjerne settes ut til landmålerstudieretningen enten ved Sogn videregående eller NLH Ås, gjerne i samarbeid med kommunale etatene. Et ønskemål vil være kart i målestokk ca. 1:10 000 for å kunne orientere seg til natur- og kulturminner langs elvene samt planskisser over hver lokalitet.

Mens kulturminnene fascinerer, ligger de gjerne ulendt til og i flere tilfeller er de for farlig til å besøke med en skoleklasse. Forslag til hvordan lokalitetene skal stelles, sikres og vises frem kunne foreslåes som særoppgaver for landskapsarkitektstudier.

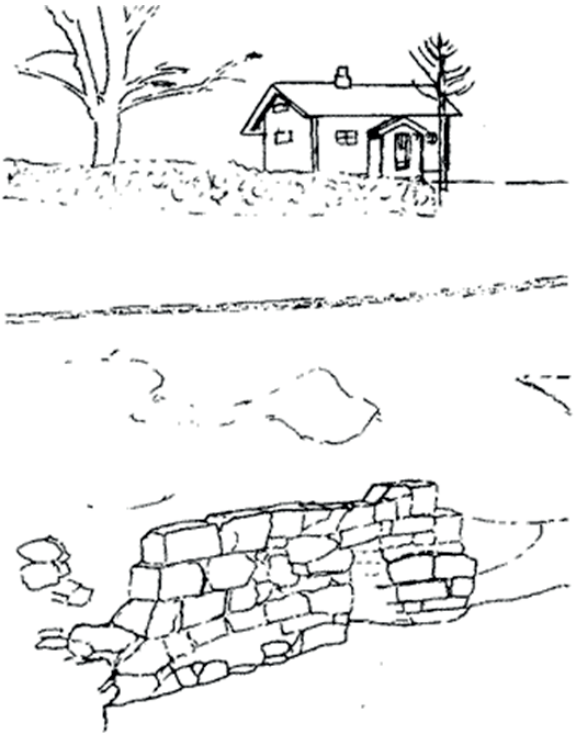
Lokalagenda 21 tiltak er ansett som inngangsporten til bydel og kommunal innsats med Marit Lillesvenn som kontaktperson for Røa, og Frivillighetsentralen i Ullern. Etatene i Bærum har allerede vist en innsats.

Konklusjonen er at forslagene må bearbeides for å danne grunnlaget for videre sonderinger.

D) Med så få til stede på møte var behovet for bredere tilslutning åpenbart. For å komme videre må det skrives ned vyer og mål som vil danne grunnlaget for en strategi. Bare når disse foreligger kan en igangsettingsprosess planlegges. Undertegnete påtok seg å arbeide med dette grunnlagsmaterialet og bringe det videre til OEF og de øvrige interesserte.

Møtet ble avsluttet kl. 2000.

John E. Tibballs
12.12.2001

Ruiner etter Voksen mølle med Møllerplassen. Tegnet etter fotografi.
Fra *Along Lysakerelva* (1998)

Lysakerelva samarbeid

Til: Bank byggernes Vel, v/Bent Foyn
Eiksmarka Vel, v/Wenche Landaas
Jar Vel, v/Frits Lemstad
Røa Vel, v/Kjell Jacobsen
Vestveien Vel, v/Helge Martinsen
Voll Vel, v/Elisabeth Lindemann
Sørkedalen historielag, v/ Astrid Dalin
Ullern Historielag, v/Jørgen Swane
Torkel Røstad (OOF)
Røa bydelsadministrasjon, PB 59, Røa, 0701 Oslo
Ullern bydelsadminstrasjon, PB 43, Skøyen, 0212 Oslo
Torhild Svanqvist

Til: Oslo Elveforum, v/Tor Holtan-Hartwig
info. Rune Sæthren, Sollerudstranda skole, Drammensveien 280, 0283 Oslo

Fra John E. Tibballs, kontakt, øvre Lysakerelva, Oslo Elveforum,

Kontaktrapport – desember 2002

Det er ett år siden vi møtes og mye har skjedd etter hvert som vi er blitt bedre kjent med Oslo Elveforums (OE) sentrale folk. Jeg vil redegjøre for aktiviteter og initiativer som er tatt på forskjellige områder med henblikk på å forbedre miljøet langs Lysakerelva i året som har gått.

1. **Turveien 1A Granfoss – Bogstad**
Flere saker er aktualisert spesielt etter to vandringer langs elva 18.09 og 05.10.

Oppgradering av Oldemannsstien

Stien som ble anlagt langs med elven mellom den nye brua ved Jar skole og elvas tunnel under T-banefyllingen er etter hvert blitt dårligere med utvasking, ødelagte gelendere, m.m. Torhild Svanqvist tok affære ved å innkalle til vandring med Friluftsetaten og nabo representanter, bl. a. Mustad og Vestveien Vel. Mye av arealet hører til Løvenskiold. Opprydding av rotvelt tar Friluftsetaten seg av omgående. Annen opprydding og utbedringsarbeid ellers må avtales med grunneier og naboer. Svanqvist har nå tatt initiativ til et nytt møte hos seg 20.1.2003.

Adkomst til elva fra Vestveien mellom nr. 58A og 60

Da tomtene øverst i Vestveien ble utparsellert på 1980-tallet ble stien til elvebredden fra Vestveien som gikk rett nedenfor trikk/T-banefyllingen, stengt av. Et begrenset friområde mellom tomtene med ovennevnte adresser var beholdt. Ingen sti ble imidlertid opparbeidet og nå har et gjerde blitt satt opp delvis over friarealet og effektivt stengt for fri ferdsel. Det vil være ønskelig å komme til en ordning med grunneieren som kunne gi adgang til å opparbeide en sti her på de ca. 40 m ned til Oldemannsstien.

Trasé Bærumsveien – Kvernfaret

Fra det som tidligere var snødeponiet i Bærumsveien gikk det en nyttig om lite kjent sti til Lyseskrenten. I forbindelse med utbyggingen av gang- og sykkelstien langs riksvei 160 ble deponiområdet utvidet med pukk og adkomsten til stien ødelagt. Som et ledd i å koble sammen turstien langs hele elva, kunne denne strekningen være et godt sted å begynne.

Forsøpling – brev til Akersposten

Et hoved inntrykk er at mange ser skogen langs elva som et hendig dumpingplass for sitt hageavfall. Trillebårlast med kvister og løv er blitt til uanstendige hauger som ligger ved turstien og i bekkefar nedenfor Vestveien, Kvernfaret, Møllefaret, Elvefaret (inkl. Sportsplassen), Røatoppen og Ekraveiens nordligst strekning. I tilfellet organisasjonene ikke har fått det med seg, leggesved mitt innlegg i Akersposten om forholdet samt kommentaren fra Røa bydelsadministrasjon to uker senere.

Mens Bydelens støtte er viktig fritar den ikke grunneieren fra ansvar for å kvitte seg med avfall på forsvarlig vis**.** Det er ikke gitt at bydelen greier å finne en bedre løsning enn den lange turen til Brobekk. Velforeninger og borettslag kan gjerne oppfordre til en miljø-vennlig lokal behandling ved å anskaffe hagekverner til utlån og instruerer sine ansatte til å ikke dumpe i skogen.

2. **Golfbanen i Sørkedalen**

Oslo Elveforum har støttet uttalelse om vannkvalitet som OFA har gitt i forbindelse med golfbaneplaner og settefiskanlegget. Som kontakt ble jeg forespurt og uttalte at jeg ikke var kvalifisert innen vannkvalitet og settefisk, men var redd for at utbygging vil forurense elva.

Det er det all grunn til å forvente med de store terrenginngrep som norske golfbaneanlegg vanligvis iverksetter. En fottur langs Ankerveien forbi Haga-anlegget i Bærum viser tydelig at utbygging ødelegger naturopplevelsen. En utfordrende bane i verdensklasse kan lages like mye ved hjelp av fornuftig beplantning som av bulldozere. Min egen fødeby (Melbourne, Australia) har reddet mye langs sin hovedelv takket være golfbaner bygd tidlig i det forrige århundre når mindre inngrep var mulig.

Et 20 meters belte langs begge bredder av elva er satt som minimum. Dette bør innebære uforstyrret vegetasjon. I byens byggesone er bygging innen 20 m av en åpen eller lukket bekk nå underlagt restriksjoner – lignende regler bør gjelder terrenginngrep i ytresonen.

3. **Rapport om søknader og bevilgninger for arbeid med kulturminner**.

Da det ble klart hvilke betydelige midler som andre elvegrupper disponerte gjennom OE foreslo jeg at mens andre elvegrupper sliter med vannkvalitet og lukkete bekker var Lysakerelvas største behov å sikre de kulturminnene langs elva. Den største trusselen ligger i publikums likegyldighet. For å bygge opp almen interesse for området og sikre mot at minnene kunne oversees ved eventuelle utbygging, ble det foreslått et tredelt program med registrering, kartfesting og landskapsprosjektering. Med betydelig hjelp fra OE sentralt er støtte sikret til registrering fra Byantikvaren, til kartfesting av Friluftsetaten og til landskapsprosjektering fra Oslo Elveforum selv. Gjennom Ullern historielag er Røa bydel søkt om frivillighetsmidler for å kunne presentere forslag om forbedret adgang til og presentasjon og beskyttelse av de seks lokalitetene som ligger i bydelen

4. **Reguleringsvakt**

Ved alle kontakter med kommunale etater har tjenestemenn uttrykt hvor viktig det er at noen er klar over trusselen mot Lysakerelvas omgivelser. Fra OE sentralt er det derfor rådet at alle intereserte parter følger opp alle kunngjøringer og notiser om reguleringssaker. Den nye bestemmelsen om 20 m regelen for utbyggingsøknader som berører eksisterende og lukkete bekker skal respekteres. Lysakerelva har mange korte tilførselsbekker som dekkes av bestemmelsen. I kartverket i 1:1000 fra 1924-1935 som plan og bygningsetaten besitter er disse bra kartlagt og danner et fint utgangspunkt for skoleprosjekter med å finne 'bortebekkene' i Oslo Elveforums regi.

LYSAKERELVA SAMARBEID

Til: Bank byggernes Vel, v/Bent Foyn
Eiksmarka Vel, v/Wenche Landaas
Jar Vel, v/Frits Lemstad
Røa Vel, v/Kjell Jacobsen
Sørkedalen historielag, v/ Astrid Dalin
Voll Vel, v/Elisabeth Lindemann
Egil Colling , Frid-Anne Edvardsen , Inga Gjelsvik , Nicolai H. Løvenskiold , Helge Martinsen , Torkel Rustad , Torhild Svanqvist , Jørgen Swane , Dag Wiersholm

Til: Ullern historielag, v/ Øyvind Rødevand
info. Oslo Elveforum, v/Tor Holtan-Hartwig
Tor Hammer, Rune Sæthren, Sollerudstranda skole
Røa bydelsadministrasjon, PB 59, Røa, 0701 Oslo
Ullern bydelsadminstrasjon, PB 43, Skøyen, 0212 Oslo

Fra John E. Tibballs, kontakt, øvre Lysakerelva, Oslo Elveforum,
Kvernveien 24A 0383 Oslo, tlf 22 52 32 74, e-post: john.tibballs@fys,uio.no

Lysakerelvas framtid – Oslo Elveforums høstseminar tirsdag 21. oktober 2003 kl.1730 – 2100

Vedlagt ligger innbydelsen til OEs Høstseminar som holdes i Gjensidigs bygg ved Sollerudstranda. Hovedtemaet er Lysakerelva og dens framtid.

Elveområdet er under trussel – ikke fra noen bestemte agent, men fra publikumets likegyldighet overfor den flotte naturen og de historiske minnene som bekranser elveløpet.

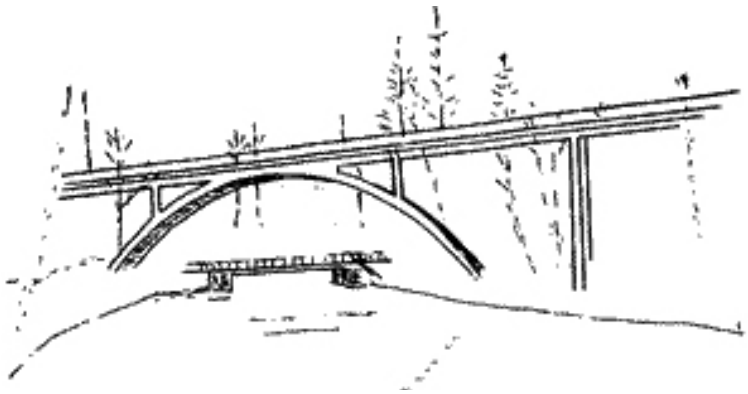
Vi har påpekt tidligere effekten som dumping av hageavfall har på felles opplevelsen av friområdet. I sommer har vi sett at flere med tomt som grenser til friområdet har tatt seg til rette ved å felle trær. Ikke bare en eller to som felles av sikkerhetsmessige grunner, men flatehogst for å skaffe seg utsikten til andre siden av dalen, på bekostning av vegetasjonen langs turstier. Friluftsetaten er kontaktet i hvert tilfelle av forsøpling or hogst som går utover fellesområdet, men lite har skjedd fra etatens side.

Dette er ett av mange bevis for at forvaltning av området langs Lysakerelva er svak. Ett av temaene for høstseminar er en bruksplan som tar hensyn til at elva danner en fylkesgrense noe som gir et særskilt behov for et eget forvaltningsorgan med sterkt, lokalt og frivillig innslag.

Et ledd i arbeid for å bringe elva frem i folks bevissthet, er et studentprosjekt ved Institutt for Landskapsplanlegging ved NLH, Ås som kartlegger både geografiske og historiske severdigheter. Dette arbeidet blir presentert ved høstseminaret.

Jeg vil derfor oppfordre alle med tilknytning til Lysakerelva til å melde seg på høstseminaret.

Vel møtt 21. oktober.

Bruene over Grinidammen tegnet etter fotografi. Fra *Along Lysakerelva* (2009)

Et uløst problem fra 2003

Innlegget fra LYSAKERSELVA SAMARBEID på seminaret på Sollerud hadde en tone som viste frustrasjon med forvaltningsregimet som hersket rundt århundreskiftet. Med kjennskap til hvordan tett samarbeid mellom frivillige og offentlige myndigheter kunne gi store gevinster i elveforvaltning var fraværet av samarbeid med friluftsetaten et hinder som få kom forbi. Tonen var ikke i Oslo Elveforums ånd, stiftet som det var av folk med lang fartstid i kommunal tjeneste.

LYSAKERELVA SAMARBEID

Lysakerelva er så **viktig** **(nasjonal-/kultur-/naturhistorisk)**

at den trenger **status** som **nasjonal *Elvepark***

Med sin **beliggenhet**

– *tett innpå bebyggelsen på begge bredder*

– *på grensen til seks administrasjoner (2 kommuner, 2 fylker og 2 bydeler)*

– *og dermed som **utkant** i alle seks*

er Elveparken under **trussel** fra **inngrep,**

– *trafikkens 'behov'*

– *'boligbehovet'*

– *nabointoleranse (hugging)*

– *naboutnyttelse (avfallsdumping)*

men i dag har Elveparken **ingen myndige forsvarer**

– *Plan og bygningsetaten (Oslo) prioriterer utbygging, og gjemmer bort el. gjør forretning på viktige verktøy som kart*

– *Friluftsetaten (Oslo)/Natur og idrettsforvalting (Bærum) makter ikke rollen som voktere (responstid er ca. 4 uker)*

– *Lokalbefolkningen er organisert i mindre enheter (Vel og lag)*

– *Fylkeskommunen bøyer seg for hovedstaden*

derfor trenger Elveparken en egen organisasjon med **et driftsstyre**

– *bestående av lokale folk og fagfolk (jus/bruker/naturforvaltning/...)*

– *med avtalefestet **forvaltningsansvar og -myndighet** for hele det ubebygde el. verneverdige arealet som henger sammen med elva og vassdrag mellom Granfoss og Bogstad*

– *med rekvisisjonsrett* hos driftsetatene i nabokommunene*

* *d.v.s. at midler over kommunenes, fylkets og statens budsjetter utløses ved driftsstyrets påskrift*

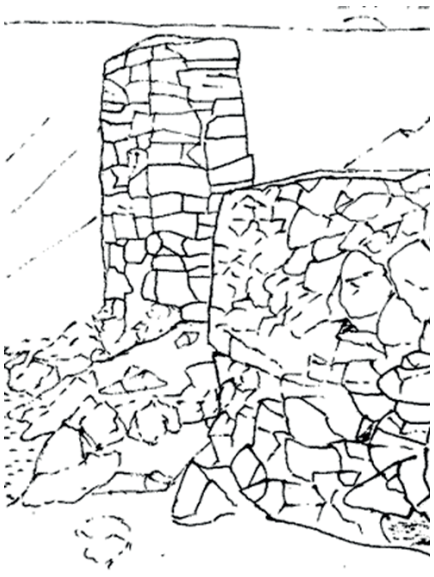
– *med en profil som engasjerer til dugnad og frivillighet*

LYSAKERELVEPARKEN

– med miljøvernministeren som høybeskytter

Nå 22 år senere er ikke saken løst. Etter en lang og lukket prosess foreligger det forslaget om å erklære *Lysakerdalen* som et naturreservat etter naturmangfoldslovens § 37 med Statsforvalteren som myndighet. Statsforvalterens miljøavdeling har kontorer i Moss og Drammen.

Naturmangfoldloven mangler en lovparagraf som passer for en elvepark. Den har en paragraf (§ 62) som åpner for et eget forvaltningsorgan. Det mener LvV det gjerne kan brukes.

Ruiner etter Holte sag tegnet etter fotografi. Fra *Along Lysakerelva* (1998)

Lysakerelva samarbeid

Til: Bank byggernes Vel, v/Bent Foyn
Eiksmarka Vel, v/Wenche Landaas
Jar Vel, v/Frits Lemstad
Røa Vel, v/Kjell Jacobsen
Vestveien Vel, v/Helge Martinsen
Voll Vel, v/Elisabeth Lindemann
Sørkedalen historielag, v/ Astrid Dalin
Ullern Historielag, v/Jørgen Swane
Torkel Røstad (OOF), Torhild Svanqvist
Røa bydelsadministrasjon, PB 59, Røa, 0701 Oslo
Ullern bydelsadminstrasjon, PB 43, Skøyen, 0212 Oslo

Til: Oslo Elveforum, v/Tor Holtan-Hartwig
info. Rune Sæthren, Sollerudstranda skole, Drammensveien 280, 0283 Oslo
rektor , Lysejordet skole, Vækerøvn 152, 0751 Oslo
rektor , Jar skole, 1360 Jar; rektor , Øraker skole; rektor , Voksen skole

Fra John E. Tibballs, kontakt, øvre Lysakerelva, Oslo Elveforum

Kontaktrapport – januar 2004

Enda ett år er gått og det er tiden til å se både bakover og fremover på det som skjer rundt Lysakerelva. På den viktigste begivenheten i fjor, Oslo Elveforums (OE) høstmøte holdt i Gjensidigs bygg på Sollerudstrand, ble fremtiden for elva et hovedtema. Fokus satt på elvas forvaltning. Det passet godt inn i Oslo bys ny satsing på blå-grønt miljøtiltak.

På møtet ble Anne Tibballs forslag til forbedringer på turveien lagt frem. I tillegg til nye partier langs elva umiddelbart nord for Bærumsveien og like sør for Røafossen, ble det pekt på behovet for informasjonsskilting ved adkomststedene og særlig stoppestedene til offentlig kommunikasjon.

Registrerings og kartleggingsarbeid er i full gang. Nye planskisser for Ullern mølle, Røa mølle og Holtet sag og Ossaga er laget på grunnlag av systematisk digitalfotografering. Nøyaktig lokalisering i forhold til Kommunens kartverk er foretatt. Kart over tidligere bekkefar og gamle gårdsveier er laget for oslosida i målestokk 1:5000.

Et mindre positivt ting var innrapporteringen av flere tilfeller hvor naboer til elva tok seg friheten til å hogge trær på offentlig grunn for å sikre seg utsikt eller kveldssol. Innrapporteringen til Friluftsetaten i Oslo og til Naturforvaltningen i Bærum kommune viste imidlertid at etatene mangler evnen til den raske utrykningen som kunne begrenset skadevirkning.

Med dette som bakgrunn, ble det lansert et eget forvaltningsorgan for Lysakerelva eller i minste fall, en koordinering av forvaltnings innsats. OE har tatt opp saken på ordførernivå i begge kommune og det arbeides videre med saken.

Til dette arbeid er det tydelig at det frivillige innsatsen kommer til å stå sentralt. Som grenseelv ligger Lysakerelva i utkanten av begge kommuner. Vi som sokner til den, må være villige til å stå for en del av forvaltningen.

Tidlig på høsten blir det derfor et forsøk på å stifte en venneforening for Lysakerelva. Men først snart etter påske, kommer lanseringen av Ida Hvoslefs bok ”Elvelangs” (Aschehoug). Dette blir markert med flere arrangementer, minst én langs Lysakerelva. Denne anledningen benytter Oslo Elveforum til å lodde stemning og rekruttere.

Lysakerelva samarbeid

Til: Bank byggernes Vel, v/Bent Foyn; Eiksmarka Vel, v/Wenche Landaas
Jar Vel, v/Frits Lemstad; Røa Vel, v/Kjell Jacobsen
Vestveien Vel, v/ Helge Martinsen; Voll Vel, v/Elisabeth Lindemann
Øraker borettslag, v/ Anna Grimnes
Nicolai H. Løvenskiold, Ankerveien 201,
Inga Gjelsvik, Torkel Røstad, Torhild Svanqvist, Jørgen Swane

Til: Oslo Elveforum, v/Tor Holtan-Hartwig
info. Sørkedalen historielag, v/ Astrid Dalin
Ullern historielag, v/ Øyvind Rødevand
Rune Sæthren, Sollerudstranda skole, Drammensveien 280, 0283 Oslo
Vestre Aker bydelsadministrasjon, PB 59, Røa, 0701 Oslo
Ullern bydelsadminstrasjon v/Ellen Svindal, PB 58, Øvre Ullern, 0311 Oslo

Fra: John E. Tibballs (kontakt, øvre Lysakerelva)

Dato: 17.9.2004

Ang.: **Referat fra møtet 25.8.2004**

Jeg har vært bortreist siden 27.8 og sender nå referatet fra møtet holdt hos meg 25.8.

Tilstede: Tor Holtan-Hartvig, Trine Johnsen (begge fra Oslo Elveforum), Torkild Røstad, Leif Zeitler (Øraker borettslag), John Tibballs

Meldte frafall: Helge Martinsen (Vestveien Vel), Inga Gjelsvik

Folgende saker ble behandlet

1) *Planforslag for Mustad-tomta*. Uttalelsen vedlagt med møteinnkallingen ble redigert og sendt inn til Plan- og bygningsetaen over navn på samarbeidende organisasjonene.

2) *Thons byggeplaner for Elveveien*. Ingen representanter fra Bærum, saken utsatt.

3) *WWFs utspill om naturvern for Lysakerelva*. Det ble bestemt at WWF skal holdes løpende informert om våre planer ifm Lysakerelva

4) *OOF setter opp Bydelskomiteer for friluftsmidler.* Fire forslag om utbyggingsprosjekter vedr. Turvei A1 langs elva ble sendt inn innen fristen 27.8. Forslagene gjelder:

i) oppgradering av trasén sør for T-banefyllingen med bru over trikkeskinnene;

ii) en ny trasé langs strekningen Bærumsveien (ved snødeponiet) til Lysejordet med gjenoppbygging av 'Kloppa' over til Bærum;

iii) vedlikehold og bygging av små bruer over gjenåpnede bekker mellom Lysejordet og Melumøra;

iv) anlegging av ny strekning Møllefaret 42 til Røa idrettsplass via en hengebru.

[Tibballs er siden utnevnt som medlem av utvalget i Ullernbydel, men det har vært mye uklarhet rundt videre saksbehandlingen]

5) *Behov for koordinert forvaltning av elva tilsier et eget organ.* Det ble bestemt å invitere til medlemskap og aktiv deltagelse i en venneforening for Lysakerelva. Man tar sikte på et stiftelsesmøte i siste delen av november. Tibballs ordner passende lokale og utforming av løpeseddel til utdeling. Oslo Elveforum bekoster opptrykking og samarbeidende organisasjonene bes om hjelp til utdeling i elvas lokalområde.

6) *Åpning av bekker.* Det foreløpige kart over sidebekker til Lysakerelva utarbeidet av Sigrid Gillebekk i et samarbeid mellom Vannetaten og Oslo Elveforum, ble vist frem. [*Arbeidet er siden fullført til OVAs stor tilfredshet og blir til en 'historisk blåliste'. Det kommer til å bli en politisk drakamp om status på alle bekkene ved fremtidig utbygging så karakteriseringer som 'gjenåpningsåpningspotensial' er sløyfet i den endelige dokumentasjon*]

Referat fra møtet i arbeidsgruppa for stifting av foreningen Lysakervassdragets Venner.

Tid og sted: onsdag 7.desember 2004, kl.1830-1940 hos Tibballs, Kvernveien 24A, 0383 Oslo.
Tilstede: Trine Johnsen (Oslo Elveforum), Torkel Røstad, Inger Gjelsvik, John Tibballs (referent).

Referat: Trine Johnsen presenterte referat av møtet på Lysejordet skole 17.11.2004 som var bakgrunnen for møtet, og informerte om OE.

1) Formål og medlemskap. Hoveddiskusjonen dreide seg om et navn og en formålsparagraf for foreningen. Navnet **Lysakervassdragets venner (LVV)** skal åpne for at hele nedslagsfeltet kan inkluderes. Foreningen skal være åpen for både enkeltpersoner og organisasjoner. Følgende tekst ble utarbeidet:

LVV skal fremme bevaring og utvikling av natur-, historie- og kulturmiljøet i og langs Lysakerelva og Sørkedalselva og deres tilflytende bekker og elver, som områder for almen bruk og trivsel.

LVV skal arbeide for en helhetlig forvaltning av vassdraget og de tilsluttende områdene ved å trekke lokalkunnskap og -innsats inn i et samarbeid med offentlige institusjoner og organisasjoner med interesse og ansvar for vassdraget.

LVV skal gjøre vassdraget kjent blant publikum gjennom organiserte aktiviteter, gjennom mediene og gjennom faglige utgivelser og uttalelser.

LVV samarbeider med andre elveforeninger i Oslo gjennom Oslo Elveforum, og med Naturvernforbundet i Bærum.

Medlemskap: Enkeltpersoner, organisasjoner, institusjoner og bedrifter kan være medlem.

2*) Igangsetting*. Det siktes mot et lanseringsmøte i uke 14 el. 15 neste år med et stiftelsesmøte med valg av styre like etterpå. Det legges opp til at en kjent politiker snakker om vassdragets verdi og eventuelt en Lysaker-celebritet forteller historie (f. eks. en forfatter som leser om elva fra sitt arbeid). Det arbeides mot å finne folk til det første styret.

3) *Publisitet*. Diskusjonen om mulighetene inkluderte lokalavisene (Asker og Bærum Budstikke, Akersposten Ullern Avis), NRK "Verdt å vite" v/ Ivar Grydeland, en løpeseddel til husstander og oppslag i distriktet.

4) *Aktiviteter*. Det kan organiseres aktiviteter allerede i vinter for å reklamere for foreningen (f eks. isvandring langs elva v/Torkel Røstad i februar/mars)

5) *Samarbeid*. Det søkes samarbeid med Naturforbundet i Bærum og innpass i friluftsutvalgene i bydelene Ullern (bU) og Vestre Aker (bVA). Finn Otto Kvillum (NiB) kontaktes forut for deres styremøte for å invitere til deltagelse.

6) *Økonomi*. OE stiller noen midler (kr.3000,- som kan økes etter søknad) som oppstartshjelp. Vi søker bydelene om midler; JT kontakter Lillesveen (bVA) og Svinndal (bU) om mulighetene.

7) *Neste møte.* Arbeidsgruppa møtes igjen 26.1.2005.

Som uformell gruppe ble interimstyret tatt opp i Oslo Elveforum og leverte en årsrapport for 2004

LYSAKERELVA - FRA BOGSTADVANNET TIL LYSAKER

Lysakerelva er en sjeldenhet, både fordi den er den eneste av våre elver som er åpen på hele strekningen (unntatt vei-og banekryssinger) – og fordi den byr på et mangfold av biotoper og mange minner om en aktiv fortid.

På vassdragets nedre løp vurderes det store utbyggingsforslag tett inn til elvebredden på både Oslo og Bærum siden. Tidligere har tillatelser blitt gitt til høye bygg langt innenfor 20 m grensen og nå vil flere utbyggere oppnå den samme dispensasjon. Det er lagt inn en tungt begrunnet høringsuttalelse mot planene for Mustadtomta som ville bringer flere enn 300 boenheter på de siste ubebygde arealene nedenfor Granfoss.

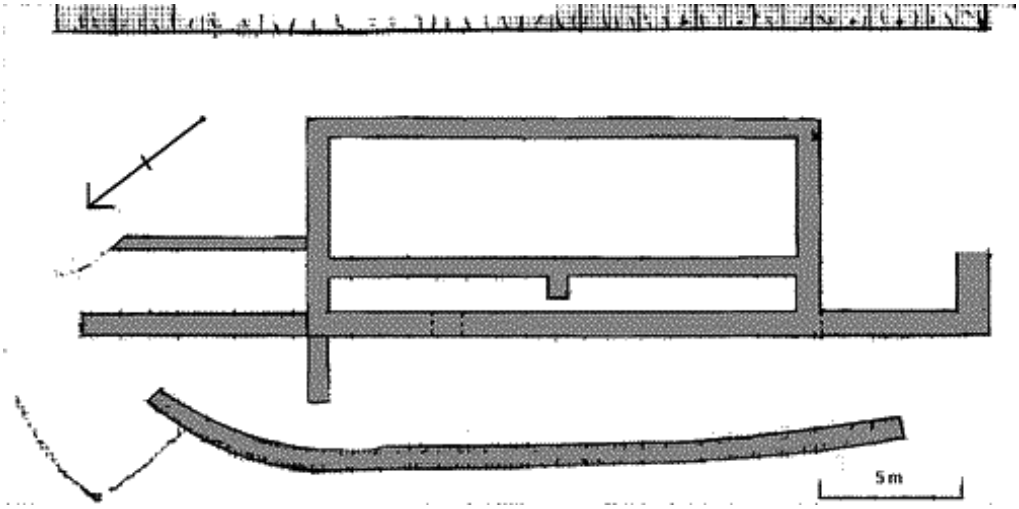
Vår høringsuttalelse om en ny, utvidet jernbanebru over Lysakerelva er ikke tatt til følge, og Oslo Bystyre har vedtatt byggingen tross ingen løsning for firesporstrasé Skøyen-Lysaker.

OE er representert på en arbeidsgruppe som Vestre Aker bydel har nedsatt for å fremme løsninger til den økte flomhyppighet i Sørkedalen.

Et interimstyre er etablert for å stifte en venneforening for hele Lysakervassdraget. Foreningens formålsparagraf nevner behov for en helhetlig forvaltning av vassdraget som trekker lokal kjennskap inn i vern av natur-, historie- og kulturmiljøet langs vassdraget.

Sollerudstranda skole har i 2004 fortsatt sitt gode samarbeid med Nedre Lysakerelva Næringsvel om bl.a. fiskeforvaltning og overvåking av vannkvalitet, forurensinger og annet.

Plantegning av ruiner etter Ullern mølle etter oppmåling i 1987.
Støttemuren øverst og elva strømmer nederst fra venstre

2005

Foreningen kommer i gang

Lysakervassdragets venner ble stiftet etter flere møter tidlig i 2005 av et interimsstyre som forfattet vedtekter og skrev opprop som, med et pengebidrag fra Oslo Elveforum, ble trykket opp i 5 000 eksemplarer. I løpet påskeuken ble disse lagt i postkassene mellom Bestum/Ullernåsen/Hovseterdalen og Vollsveien. Da 12. april opprant var det kommet inn 250 medlemmer fordelt på over 100 husstander. Det første numrene av Fòðnytt ble utgitt som enkle ark med styret satt til kontorarbeid med konvolutter og frimerker.

Bra pressedekning ble det også.

Ullern Avis/Akersposten NYHETER

ONSDAG 23. MARS 2005 9

Bli venn av Lysaker-vassdraget

Noen må ta vare på Lysakerelva og bekkene rundt, og nå er det noen som vil ta ansvar.

LYSAKERELVA: - Lysakerelva og området langs elven er på mange måter den best bevarte hemmeligheten i Oslo vest. Et av våre mål er å få tilgjengelighet langs hele Lysakerelva på Oslosiden, fra fjorden og helt opp til Bogstadvannet. Det innebærer at vi får tilgjengelighet på strekningen Bærumsveien - Lysejordet, i tillegg til å forlenge turstien fra Ankerveien til Osdammen, sier John Tibballs som er sekretær i den nystartede foreningen, Lysakervassdragtes Venner.

Dugnadsinnsats

I disse dager får mange i vårt område et brev i postkassen fra Lysakervassdragets venner som er et initiativ utgått fra Oslo Elveforum. Den nye foreningen oppfordrer til å tegne medlemskap før det formelle stiftelsesmøtet 12. april.

- Dette er en venneforening hvor enkeltmedlemmer eller organisasjoner kan bidra på forskjellige måter med å ivareta det flotte vassdraget. Det er blant annet behov for tilsyn i de ulike områdene langs elven og ikke minst er det behov for dugnadsinnsats. Friluftsetaten har ikke ressurser til å forvalte det store arealet langs Lysakerelva. På vegne av venneforeningen har etaten søkt om støtte til opparbeidelse av turveiene langs vassdraget og i tillegg få de gamle bekkene opp i dagen igjen. Mange av de gamle bekkene til Lysakerelva som er registrert på «blå liste» er grodd igjen og her trengs det en dugnadsinnsats for å få åpnet disse, sier Tibballs.

Friluftsetaten har ikke nok mannskap til å opparbeide og vedlikeholde det store turveinettet langs elven eller rydde opp etter «miljøsyndere».

- Friluftsetaten kan stille materiell til disposisjon. Der hvor etaten ikke kommer til med maskiner trengs det mange hender til vedlikehold av turveier med gjerder, innhenting av søppel og hageavfall i skråninger langs elven. I flere skrenter hvor hageavfall blir dumpet er det områder hvor den opprinnelige vegetasjonen blir ødelagt. Dette er noe vi vil stoppe, sier Tibballs.

Kulturminner

Han er også opptatt av at historiske steder og kulturminner skal bli registrert og ivaretatt.

- Det er en rekke kulturminner langs vassdraget som er i ferd med å forsvinne og dermed bli glemt. Mange av de fine ruinene langs elven er ikke kartlagt. Det finnes ingen offisiell registrering av disse. I tillegg til å ta vare på kulturminnene vil vi også gjøre de mer tilgjengelige for allmennheten. Et eksempel på dette er gamle Holte sag nedenfor Røa idrettsbane som var i drift frem til 1865. Mange som passerer på turstien lurer på hva det store «steintårnet» og ruinene rundt har vært. Slik det er i dag er det lite tilgjengelig. Dette vil vi gjøre noe med, samtidig som vi vil sette opp skilting om historikken for sagen og området, sier Tibballs.

Dette er en venneforening hvor enkeltmedlemmer eller organisasjoner kan bidra på forskjellige måter med å ivareta det flotte vassdraget.

Han viser til at Oslo kommune snart vil sette i gang en samlet omregulering av området langs Lysakerelva.

- For oss som føler til hørlighet til vassdraget er det viktig med en forening som kan fremme elvens sak. Vi ser også på Sørkedalselva som en del av dette. Sammenhengende vassdrag er økologisk uløselig knyttet til hverandre, sier Tibballs.

Medlemskap i Lysakervassdragets venner koster kr. 100,- per husstand. For organisasjoner kr. 200,-. For informasjon og kontakt med Lysakervassdragets venner send til: lvvenner@yahoo.com eller LVV, Interimstyret, c/o Kvernveien 24A, 0383 Oslo. Oslo Elveforums nettside med mer info om Lysakerelva: www.osloelveforum.org

Holte sag: John Tibballs viser til at Holte sag er en av flere kulturminner som m ivaretas og gjøres tilgjengelig.

Referat fra møtet Interimstyret for Venneforening for Lysakervassdraget
Tid og sted: onsdag 26. januar 2005, kl.1830-2140 hos Tibballs, Kvernveien 24, Oslo.

Tilstede: Trine Johnsen(OE), Torkel Røstad, Finn Otto Kvillum, Finn Wilhelmsen (Jarmyras Venner)**,** Trygve Chr. Hansen (NiB)**,** John Tibballs (referent).

Forfall: Skageng, Gjelsvik.

1. Representanter fra Bærum (Naturvernforbund i Bærum [NiB] og Jarmyras Venner) presenterte seg og ble ønsket velkommen.
2. Innkallingen ble godkjent, med en liten rettelse til e-post adressen til Trygve Hansen
3. Referat fra møtet 7.12.04 ble gjennomgått og status for videre arbeid nevnt for å introdusere de nye medlemmer til arbeidet som er gjort. Kvillum fortalte at NiB ikke hadde behandlet tilknytningsformen og at Naturvernforbundet derfor ikke burde nevnes i formålsparagrafen. Dette ble akseptert.
4. Tibballs informerte at Sal 3 i Samfunnshuset Vest på Røa er bestilt for onsdag 6. april. Røstad mente at Ullern Idrettsforening har en sal som kunne undersøkes dersom en annen dato var ønskelig.
5. Arrangementet rundt lanseringen ble diskutert. Leder av Oslo Elveforum, Tor Holtan-Hartwig, arbeider med å få statsråd Valgerd Svarstad Haugland til å komme. Tidligere miljøminister Torbjørn Berntsen kan alternativt være en god hovedgjest. Som foredragsholder er Trygve Christensen første valg, selv om man er klar over at han lever av virksomheten og derfor trolig vil ta betalt. Han bør gis anledning til å stille ut sine bøker.
   Andre aktivitetsforslag i forbindelse med lanseringen ble diskutert. Man mente at været tidlig i april er for usikkert til å satse på utendørsaktiviteter som organiserte turer til lanseringsmøtet. For å trekke skolene inn i elvearbeid bør lokalskolene i begge kommune få tilbud om å presentere sin bruk av elveområder i undervisning, enten muntlig eller med stands. Tibballs lager utkast til et invitasjonsbrev som sendes omgående til rektorene på skolene Jar, Grav, Steiner (Grav), Eiksmarka, Ringstabekk, Stabekk v.g., Fossum, Sørkedalen, Voksen, Lysejordet, Lilleaker, Øraker og Sollerudstranda, med oppfølging like før påske.
6. Søknader til bydelene Vestre Aker og Ullern i Oslo om støtte til oppstart av foreningen, må komme fra en organisasjon med minst 10 medlemmer og et styre. Begge bydeler opplyser at midler til dette formål evt. utlyses i slutten av januar. Før en forening kan ta i mot penger, må den være registret som organisasjon i Brønnøysundregisteret. Til dette kreves protokoll fra et årsmøte som velger styret. En kontingent kan bare fastsettes av årsmøte. Den kan være beskjeden (eller til og med gratis) fordi engasjement er viktigst i første omgang.
7. Rekruttering til LVV må igangsettes omgående. Navn på aktuelle folk i den enkeltes bekjentskapskrets skal sendes inn til Tibballs som utarbeider et invitasjonsbrev. Utvelgelse av styrekandidater blir en sak for neste møtet.
8. Til publisering av stiftelsesmøtet, utarbeider Tibballs et utkast til løpeseddel med svarslipp for ny medlemmer og programmet for første halvåret. Det satses primært på Asker og Bærum Budstikke (ved fung. redaktør Guri Skedsmo) og Akersposten Ullern Avis som mediekontakt.

9. Aktiviteter videre:
   – Finn Otto Kvillum meddelte at som et ledd i Bærum kommunes satsing på Friluftslivets År 2005, er Turvei L-1 langs Lysakerelva satt opp som 'Måneds - turvei' for junimåned. Det forplikter oss til å arrangere aktiviteter langs turveien på selvvalgte dager i juni. Disse skal meddeles Natur- og idretts forvaltningen (NILK) for kunngjøring. Det er lov å drive rekruttering i forbindelse med aktiviteten.
   – Oslo Miljøfestival, er også satt til de først dager i juni 2005, og OE ønsker at foreningen lager et arrangement i denne forbindelse. Det virker naturlig at disse arrangementer slås sammen med kunngjøring bl.a., i løpeseddelen.
   – Reguleringsplanen for Lysaker stasjonsområde og ny bru over elva, er vedtatt av bystyrene med klagefrister første uken i februar. Den vedtatte planen for brua er bare tilgjengelig hos Plan og bygningsetaten i Oslo. Uten detaljer kunne ikke interimstyret ta stilling til en klage.
   – Friluftsetaten setter snart i gang omfattende regulering for Lysakerelva og foreningen må holde seg orientert og melde sin interesse for arbeidet.
   – Arbeidsgruppa for Sørkedalsvassdraget har hatt et møte med de kommunale demningsansvarlige for vannene Nedre Heggeli, Langli og Bogstad for å gjøre dem oppmerksom på at siden storflommen i 1987 har flommen nådd 10-årsnivået fem ganger og 25-årsmerket tre ganger. De berørte grunneiere (Bakk og Ringerike) skylder på jordmassene som ble skyllet nedover i 1987 og la seg i nedre del av elveløpet. Selv om Vannetatene mener at flommene også skyldes manglende rydding langs elvebredden, er de villige til å godkjenne et forsøk med senket vannstand i Bogstadvannet kommende høst fra en dato (ca. 1. okt.) som avtales med brukere, bl.a., golfklubben, roklubben og Friluftsetaten i Oslo. Naturvernforbundets representanter bes undersøke evt. ulemper for våtmarka på nord og østsiden av vannet.
   – Oslo Elveforum legger sitt årsmøte til Bogstad Gård 19. april med besøk til OFAs settefiskanlegg og til karpedammen. Venneforeningen inviteres til å fungere som vertsskap.
10. Neste møte er lagt til mandag 28. februar.

4 ONSDAG 16. FEBRUAR 2005

NUSK! Leserinnleggene bør være så korte som mulig, slik at det blir plass til flere! Vi foretrekker leserinnlegg på diskett eller e-post: **debatt@akersposten.no**

debatt

Jordbrukshistorie under skolegård

En liten rest av distriktets jordbruks historie er nylig blitt nedgravd under en snikutvidelse av Bogstad skolegård.

Tidlig på 1800-tallet ble de tunge leirjordene på (Vestre) Voksen Gård på begge sider av Ankerveien drenert med steinbelagte grøfter som senket vannspeilet ved å føre grunnvannet ned til Lysakerelva eller Bogstadvannet.

I fjor sommer og i regi av Vann- og avløpsetatens og Oslo Elveforums prosjekt 'Blåliste', kartla landskapsarkitekt Sigrid Gillebekk og jeg de få synlige tegn etter det som var et omfattende dreneringssystem.

Den siste tilgjengelige strekningen av dette historiske anlegg lå på østsiden av Bjerkebakken, i friområdet utenfor arealet til den nye skolen. Nå er skolegården utvidet med seks meter utover dette erklærte friområdet. Steingrøften er borte under to-tre meter med fyllmasse.

Friområdet er sanert med nedhogging av flere store trær. Det er ikke for sent å grave opp den lille grøftet med sin fine steinlegging. I første omgang bør Undervisningsetaten undersøke om den er gått utover sine utbyggingstillatelser. Ellers må bydelen Vestre Aker retter en henvendelse til den instansen som har endret reguleringsstatusen til friområdet.

Episoden er liten i forhold til en annen miljø- og kulturvernsak som angår bydelen. Likevel illustrerer den hvorfor det er på tide å organisere kreftene med sans for, og kunnskaper om det herlige langs Lysakervassdraget. Interimstyret som er i ferd med å stifte foreningen

Lysakervassdragets Venner ønsker derfor lesere velkommen som medlemmer.

Med en sterk forening kan vi passe på at utviklingen på begge sider av kommunegrensen tar hensyn til vassdragets fortiden og fremtiden.

Det er bare ved å være organisert i forkant at skandaløse forslag om nedbygging av friarealer kan bekjempes effektivt.

John Tibbalis
interimstyre for Lysakervassdragets Venner

Referat fra møtet i Interimstyret for Venneforening for Lysakervassdraget
Tid og sted: mandag 7. mars 2005, kl.1830-2115 hos Tibballs, Kvernveien 24, Oslo.

Tilstede: Trine Johnsen(OE), Torkel Røstad, Inger Gjelsvik, Trygve Chr. Hansen (NiB, delvis)**,** John Tibballs (referent).

Frafall: Skageng, Wilhelmsen (Jarmyras Venner)

11. Innkallingen ble godkjent med en ukes utsettelse p.g.a. sykdom.
12. Referat fra møtet 26.01.05 ble godkjent.
13. Post: Natur- og idrettsforvaltning i Bærum kommune (NILK) v/ Kaia Gunby Berger om Månedens turvei. LvV er satt opp som ansvarlig for L-1 i juni.
    Leif Zetlitz – e-melding om at 60 medlemmer i Øraker borettslag får medlemskapsinvitasjonen, varsler egen innmelding.
    Synneva Tveiten – e-melding med takk for medlemskapsinvitasjon (er villig til å sitter som varemedlem av styret).
    Familien Grimnes/Røvik – innmelding.
    Familien Bjerkaker/Skåden – innmelding.
    Eriksen – innmelding.
    Trine Johnsen – Om Grønn hverdag og Miljøfestival med LvV som standsansvarlig på Spikersuppa 4. juni.
14. Dato og lokale for lansering av *LvV*. Siden Bærumsmarkas venner holder 20-årsfeiring 6. april ble det valgt å flytte arrangementet. Røa samfunnshus har ingen andre ledige rom kveldene i ukene 14 el. 15 og kanselleres. [*Forvalteren varsler at dersom salen ikke får en annen bruker vil foreningen faktureres for halv leie*]. Ullern IF bekreftet at deres lokale er ledig 12. Vi skal ha lokalet fra kl.18.
15. Arrangement rundt lanseringen av Lysakervassdragets Venner. Statsrådbesøk er heller aktuelt for enten OEs årsmøte 19.4 eller et turarrangement i juni. Torbjørn Berntsen er fremdeles aktuell som æresgjest. Trygve Christensen er villig til å holde foredrag.. Tor Holtan-Hartvig bes lede stiftelsesmøtet før foredraget. [*Tor HH har bekreftet sin deltagelse*.] Skolene skal inviteres til tross for forsinket invitasjon. Vi serverer kaffe og noe å bite i fra kl.1845; stiftelsesmøtetmøtet begynner kl.19.
16. Rekruttering til styret. Tibballs sa seg villig til å ta på seg sekretær-rollen (med løfte om hjelp med norsken!). Torkel Røstad hadde tidligere sagt seg villig. Tormod Bønes forespørres om å være kasserer. Synneva Tveiten er villig til å være varemedlem. Inger Gjelsvik vurderer saken. Ellers ser vi på responsen til vervekampanjen
17. Rekruttering til *LvV*. Invitasjonsbrev er sirkulert til ca 80 husstander og har resultert i 20 innmeldte medlemmer. Spørreskjemaet er flittig utfylt. Seks nye ble innmeldt.
18. Teksten til en løpeseddel ble utarbeidet og oppsett skal sendes Anker Johnsen for videre bearbeiding (til .pdf) for trykking i 5000 eks.
    Invitasjonsbrev til foreninger, skoler og firma redigeres og sendes Trine for kontroll før utsendelse.
19. Frivillighetsmidler fra bydelene er sterkt innskrenket og bevilgningsvedtak er formulert slik at de utelukker *LvV* i denne runden. Interimstyret anbefaler det

kommende styret at husstandskontigenten settes til kr. 100,- uansett antall medlemmer.

20. Arrangementer. 19. april årsmøtet i OE på Bogstad Gård. *LvV* er formelt vertskap, men fordi arrangementet er på Cafe Grevinnen blir det relativt enkel. Bare innkalte representanter møter.
Månedens turvei. Det foreslåes overfor NILK at *LvV* holder a) en kultur/naturvandring langs L-1/A1 med oppmøte på Lilleaker holdeplass og Jar skole fredag kveld 3. juni, kl 18 – 20 til Bærumsveien med el. mot sola og ned til Granfoss, med innlagte foretellinger om store og små begivenheter; og b) en natur/kulturvandring søndag 12. juni kl. 13 fra Bærumsveien langs Wilses sti til gamle Grinibru eller omvendt retur på Oslo siden. Det bør være mulig å vende ved Lysejordet eller Melumøra. Oppmøte ved Bærumsvn/L-1 og ved Verket v/Grinibru
4. juni Oslo Miljøfestival: LvV bemanner stands til OE ved Spikersuppa

21. Interimstyret uttaler seg ikke i Rødkleiva saken. Husebyskogen (ambassadetomt) betegnes som for langt kommet før lokale krefter samlet seg – en advarsel om hva som skjer dersom man ikke holder en aktiv kontakt med kommunen på alle nivåer. Omregulering av Mærradalen skal interimstyret v/Røstad og Tibballs følge nøye med på siden Lysakervassdraget også skal omreguleres snart.

22. Neste møte holdes hos Røstad, Ostadalsvn 79, 0753 Oslo 6. april. Trygve Hansen varsler at han kanskje må delta i Bærumsmarkas venners feiring.

Fra *Budstikka* 16.4.2005

Samles ved elvebredden

Dag Tufte

Elveforkjemper. En tapt arbeidstillatelse åpnet for John Tibballs' engasjement for Lysakerelven. Nå er den utvandrede australieren Lysakervassdragets sjefsvenn.

– Det er ikke bare vårflommen som suser langs Lysakervassdraget. Det gjør historien også, synes John Tibballs, nyvalgt leder i nystartede Lysakervassdragets venner.

– Godt over 5.000 husstander sogner til vassdraget fra Bogstadvannet til Lysaker, anslår John Tibballs.

Selv har den utflyttede australieren gjort det i omtrent 20 år. Etter en hjemreise som ble et litt for langt opphold for ti år siden, kom Tibballs tilbake og oppdaget at han hadde mistet arbeidstillatelsen.

– For å ha noe å gjøre begynte jeg å se på elva og dens historie. Den er fascinerende. Her har det ligget møller og sagbruk helt tilbake til 1600-tallet. Det å få skiltet rundt slike kulturminner vil bli en viktig sak for venneforeningen, sier Tibballs.

Kommunegrense

Lysakerelva er ikke bare et vassdrag, men også en kommunegrense. Det at Bærum og Oslo administrerer hver sin elvebredd har vært et problem, men Tibballs tror det vil bli løst.

Lysakervassdragets venner er stiftet

– Generelt har Bærum vært flinkere til å holde orden ved elvebredden. Og Bærums-folket har heller ikke brukt vassdraget til å dumpe søppel. Oslo har flere vernede vassdrag å bestyre, og noen av dem har hatt sterke venneforeninger som kan presse på. Derfor er det på tide at vi også får en forening, mener Tibballs som allerede sitter som Lysakerelvas representant i Oslo elveforum.

– Naturperle

Tirsdag innkalte han til stiftelsesmøte og ble ikke overraskende valgt til leder av de omtrent 40 oppmøtte. Men foreningen er allerede større enn som så, for Tibballs har drevet verving for stiftelsen.

– Nå er det omtrent 90 husstander på begge sider av elva som er medlemmer, og jeg regner med en kraftig økning når vi får satt i gang aktiviteter.

– Hva skal dere gjøre utover å presse kommunene til å holde orden rundt elven?

– Det er naturlig at vi gjør noe selv, som å arrangere dugnader. Og vi er i gang med å lage turbeskrivelser slik at flere skal bli glad i naturperlen som renner gjennom lokalmiljøet, svarer Tibballs.

66 77 01 90
dag.tufte@budstikka.no

Referat fra møtet i Interimstyret for Venneforening for Lysakervassdraget
Tid og sted: mandag 5. april 2005, kl.1830-2115 hos Røstad, Ostadalsveien 79, Oslo.

Tilstede: Trine Johnsen(OE), Torkel Røstad, Inger Gjelsvik, Trygve Chr. Hansen (NiB, delvis), John Tibballs (referent).

Frafall: Skageng, Wilhelmsen (Jarmyras Venner)

23. *Innkallingen* ble godkjent

24. *Referat* fra møtet 7.03.05 ble godkjent.

25. *Post*: Faktura fra reprofirma for løpesedlene (se økonomi)
    Dag O Sæther - tilbud fra Solidus a.s. om kontingenthåndtering; svar at behovet vurderes av innkommende styre.
    Bjerke innmelding, med begrunnelse for ingen hjelpeavkrysning
    Torwick innmelding, med begrunnelse for ingen hjelpeavkrysning

26. *Programmet rundt lanseringen av LvV, 12. april*.
    Tibballs kontaker Sigrun Krohn, Sportsvn 12 (22 52 04 35/408 72 490) om å se på lokalet på Ullern IF. Oppmøtet for interimstyret på tirsdag er kl.18. "Noe å bite i" skal Tibballs ordner ved å snakke med medlemmer som krysset av på å hjelpe med arrangementer. Kaffe, te, o.s.v. brygges på stede.
    Forretningsmøtet: Ledes av Tor Holtan-Hartwig, presenterer OE, og står for behandling av vedtektsforslag, valg av styret, revisor og valgkomité. Varsler om valg av delegater til OEs årsmøte.
    Trygve Christensen holder lysbildekåseri. Trine Johnsen tar med fremviser og skjerm.
    [**Nytt per 7.4 er at Sollerudstranda skole ved Dag Sæthren kommer og forteller om skolens bruk av elva.**]
    Vi tar en 20 min.pause. Lister over medlemmer som har krysset av for Dugnader, Turleder, Media, Reguleringsaker og Studier settes frem og gruppene for anledning til å snakke sammen.
    Kommer sammen for å utpeke ansvarlige for gruppenes videre drift i.h.t aktivitetslisten samt delegat til OEs årsmøte. Det nye styret ordner tid og sted til sitt konstitueringsmøte.

27. *Rekruttering til styret*: Tibballs, Røstad og Gjelsvik fortsetter gjerne 10 nyinnmeldte [Bente Christensen, Liv Kristi Terjesen, Kristina Jensen, Frederik Due, Tormod Bønes, Synneva Tveiten, Arild Høiby, Kari Klev og Dag O Sæther] viser interesse for styrearbeid inkludert en som revisor. Det savnes noen fra Bærum og Sørkedalen.. Gjelsvik kontakter Kari Klev og Rolf Bjørum (Sørkedalen). Tibballs kontakter de øvrige samt Finn Wilhelmsens samboer, Kari.

28. *Statuttene*: Forslag til vedtekter ble utarbeidet (se vedlegg)

29. *Rekruttering* til *LvV*. Løpesedler er levert til ca 4000 husstander med utvendig postkasse i områdene Zinoberv koloni (ca.60), Fossum (140), Grinivn-Bærumsvn-Vollsvn (800), Vollsvn-Bærumsvn-Lysaker (600), Ankervn-Nordengvn-Grinivn (800), Grinivn-Vækerøvn-Bærumsvn (1100), Sollerudvn-Ombergvn-Lilleakervn-Bærumsvn (400), Vækerøvn-Myrhaugvn-Fritz Kjærs v-Skogfaret (300). I tillegg Ullern og Vestre Aker bydelskontorer (100 hver), Deichmann, Røa og Bekkestua bibliotek (50 hver). Restopplag ca 500. Vi har ikke hatt adgang til blokker med innvendige postkasser.
    Per 6.4.05 er det innmeldt 134 medlemmer (64 husstander) samt 4 skoler. Listen ble lagt fram.

30. *Publisitet*: Intervju med Tibballs i Ullern Avis Akersposten ble lagt frem. Ingen respons på henvendelsen til Asker og Bærum Budstikka. Vidar Bakken er villig, interessert journalist;

Tibballs kontakter ham igjen ang. stiftelsesmøtet, også. ABB. Medlemsbrev er sendt til innmeldte med e-adresser; vanlig post til de øvrige med brev, forslag til vedtektene sendes senest fredag. Per Henrik Bakke bes sette møteinnkalling inn på OEs websider.

31. *Økonomi*: Regningen kr. 2025 for løpesedlene forfaller 15.4 så OE betaler den og trekker beløpet fra bevilgningen på kr.3000,-.

32. *Aktiviteter*. 19. april årsmøtet i OE på Bogstad Gård. *LvV* er formelt vertskap, for arrangementet som er på Cafe Grevinnen. Vi setter opp skilt på parkeringsområde og rydder etterpå.
Røstad er turleder for en privatgruppe 10. mai. Trine Johnsen og…. leder 30 lærere fra Voksen skole 1. juni (Inger Gjelsvik bistår)
Månedens turvei. NILK i Bærum er informert om at *LvV* holder a) en kultur/naturvandring langs L-1/A1 med oppmøte på Lilleaker holdeplass og Jar skole fredag kveld 3. juni, kl 18 – 20 til Bærumsveien med el. mot sola og ned til Granfoss, med innlagte foretellinger om store og små begivenheter; og b) en natur/kulturvandring søndag 12. juni kl. 13 fra Bærumsveien langs Wilses sti til gamle Grinibru eller omvendt retur på Oslo siden. Oppmøte ved Bærumsvn/L-1 og ved Verket v/Grinibru
Det trengs en dugnad før 1 juni for å rydde strekningen fra ridestien bak Lysehagan 73 til Bærumsveien. Godkjenning er hentet fra Harald Stølen i FRI.
4. juni Oslo Miljøfestival: LvV bemanner stands til OE ved Spikersuppa fra

33. *Eventuelt*. Torkel takkes for anledningen til å bruke stuen til møtet

---

Med dette var alt klart til stiftelsesmøtet, som ble flyttet til Ullern idrettsforeningens lokale i Myntfunnveien.

Uken etterpå var den nye foreningen vertskap for Oslo Elveforums årsmøte på Bogstad gård.

For å meddele medlemmer ble et nyhetsblad «Fòðnytt» printet i A4-format og sirkulert både med Posten og som fil. Det kom ut i dette format i 10 numre frem til 2007, da en publiseringsprogramvare kom.

Gjennom 20 år har Fòðnytt gitt en løpende redegjørelse for LvVs gjøren og leden samtidig som navnet minner om elvas historie helt tilbake til 1200-tallet.

FÒÐNYTT – 1 Lysakervassdragets Venner

Her kommer det første nyhetsblad fra *LvV*. Navnet er tatt fra gamlenavnet for Lysakerelva.

Generalforsamling og stiftelsesmøte - innkalling

Interimstyret som består av Trine Johnsen fra Oslo Elveforum, Inger Gjelsvik som er hyppig bruker av friområdet, Torkel Røstad som er ansvarlig for Turvei A1 i Turveiutvalget i Oslo, Finn Wilhelmsen leder i Jarmyrasvenner, Trygve Hansen fra Naturvernforbund i Bærum og John Tibballs har arbeidet med å etablere foreningen siden november 2004. Vi kaller herved inn til stiftelsesmøte på **Ullern Idrettsforenings lokaler i Sportsveien (**via Myntfunnveien**) tirsdag 12. april, kl. 19.**

Dagsorden for forretningsmøtet ledet av Tor Holtan Hartwig, leder i Oslo Elveforum.
1) Godkjenning av vedtektene inkludert formålspargrafen (se nedenfor)
2) Valg av et styre
3) Fastsetting av kontingent. Interimstyret foreslår kr.100,-/husstand; kr. 200,- per organisasjon
4) Valg av tre representanter til Oslo Elveforums årsmøte 19. april på Bogstad gård

Når det formelle er tilbakelagt, holder Sørkedalshistoriker **Trygve Christensen** lysbildekåseri om vassdraget og dets kultur. Sollerudstranda skole presenterer sitt arbeid for Lysakerelvas nederste strekning. Etterpå diskuterer vi hvordan skal organisere oss og hvilke aktivitetene er viktigst. Det blir servert noe å bite i fra kl. 1845.

Vi har til nå (5. april) registrert over 100 medlemmer!

Månedens Turvei og Oslo Miljøfestival. For juni er Turvei L–1 i Bærum utnevnt til månedens turvei og *LvV* er bedt om å lage turer i denne forbindelsen. Interimstyret har svart Ja! å arrangere to turer langs Lysakerelva. Oslo Miljøfestival går avstaben 2. – 7. juni og *LvV* skal bemanne stands for OE 4. juni.

Den første turen blir en kveldstur fredag 3. juni kl. 18 og vil også inngå i Miljøfestivalen. Den går fra Jar skole på Bærumsiden og Lilleaker holdeplass på Oslosiden ned til fotbrua for så å gå langs begge bredder mellom Granfossen og trikkefyllingen. Vi deler gruppene og holder kåserier underveis.

Den andre turen blir en søndagstur 12. juni kl. 13. Vi går tur-retur langs strekningen Bærumsveien-(gamle) Griniveien, med start i begge ender og muligheten til å vende ved fotbruene på Melumøra og Lysejordet. Her brukes begge turveiene L–1 og A1 samt småstiene for å holde oss nær elvebredden.

Det blir **behov for mange turledere** for disse turer. Det utarbeides en fører for begge turer med detaljer om ruten og notater om severdighetene. Ved begge arrangementer vil vi drive aktiv rekruttering til LvV. Meld deg til tjeneste som turleder på generalforsamling.

Vannbruksplan for hele vassdraget (som er vernet etter de rikspolitiske retningslinjene mot vannkraft utbygging). Friluftsetaten og Vann- og avløpsetaten i Oslo og Bærum kommune samarbeider om en vannbruksplan. *LvV* arbeider for at lokale kunnskaper om vassdraget taes hensyn til i planen. Spesielt viktig er forhold rundt Langli- og Søndre Heggelivann som inngår i drikkevannsforsyningen samt flomsikring for Sørkedalselva.

Reguleringsaker kommer med ujevn mellomrom. Aktuelt nå er Mustads overdimensjonerte utbyggingsplaner samt tilsvarende på Bærumsiden. Foreningens forløper, *Lysakerelva samarbeidet* mellom velforeninger, har lagt inn en tungt begrunnet uttalelse utfra synsvinkel av forhold langs elven.

På møtet 12. april legger interimstyre frem følgende forslag til formålsparagraf:

LvV skal fremme bevaring og utvikling av natur-, historie- og kulturmiljøet i og langs Lysaker- og Sørkedalselva og deres tilflytende bekker og elver, som områder for almen trivsel og bruk.

LvV skal arbeide for en helhetlig forvaltning av vassdraget og de tilsluttende områdene ved å trekke lokalkunnskap og -innsats inn i et samarbeid med offentlige etater og organisasjoner med interesse og ansvar for vassdraget.

LvV skal gjøre vassdraget kjent blant publikum gjennom organiserte aktiviteter, gjennom mediene og gjennom faglige utgivelser og uttalelser.

LvV samarbeider med andre elveforeninger, i Oslo gjennom Oslo Elveforum.

Enkeltpersoner, organisasjoner, institusjoner, skoler og bedrifter kan være medlem.

John T, 5. april 2005

FÒÐNYTT – 2

Lysakervassdragets Venner

Her kommer det andre nyhetsblad fra *LvV*. Det sendes ut med en unnskyldning for forsinkelsen med styrearbeid.

Styret

Styret som ble valgt på møtet 12. april består av John Tibballs (leder), Inger Gjelsvik, Frederik Due, Torkel Røstad og Tormod Bønes, med Synneva Tveiten og Trygve Hansen som varamedlemmer. Innen vårt første møte ble Robert Moore, leder av SFO ved Jar skole nominert fra flere hold som en representant fra Bærum. Han er et medlem av det konstituerte styret.

Konstituering ble forsinket ved første forsøk p.g.a. sykdom, men nå har medlemmene tegnet søknaden og den er på vei til Brønnøysund. Når vi har mottatt en organisasjonsnummer kan vi be om kontigenten.

Aktiviteter

Fredag 3. juni kl. 18 går den første elvevandringen fra parkeringsplassen til Jar skole og fra stoppested Lilleaker. Turen går mellom Fåbru (Granfoss) og Jarfyllingen med masse gode historier underveis, inkludert 'Slottet' som ble omtalt i Aftenposten Aften på tirsdag. Vi deler gruppa i passende antall og går opp og ned på hver side av elva. Turen blir avertert som *Månedens Turvei* i Bærum og som en del av *Oslo Miljøfestival*. Vi tar gjerne i mot flere tilbud om å lede grupper. Frivillige får på forhånd en foreløpig utgave av *LvV*s turguide 'Til fots langs Lysakerelva' til hjelp.

Lørdag 4. juni. fra kl. 10. kl. 15 skal *LvV* bemanne Oslo Elveforums stands på Spikersuppa under Miljøfestivalen. Alle medlemmer inviteres til å stikke innom vårt telt og bli en stund hvis det passer.

Søndag 12. juni kl. 13 blir det elvevandring tur-retur langs strekningen Bærumsveien-(gamle) Griniveien, med start i begge ender og muligheten til å vende ved fotbruene på Melumøra og Lysejordet. Her brukes begge turveiene L–1 og A1 samt småstiene for å holde oss nær elvebredden. Denne gangen trenger vi så mange som åtte turledere, og vi vil gjerne sette opp bord ved Lysejordet og Melumøra for å selge boka Elvelangs og rekruttere medlemmer. Her er det anledning for mange medlemmer å bidra.

Kontakt undertegnete (22 52 32 74) hvis du har lyst til hjelpe ved noen av disse arrangementer; eller bli med på den første turen for å lære foran den andre!

Ellers er oppmuntres alle medlemmer å delta i minst ett av arrangementene i løpet av juni.

Dugnad

Dugnad er ikke 'in' leser vi, i allefall ikke i borettslag. Man kunne tro det samme gjelder i kommunen! Friluftsetaten ble kontaktet før påsken for å avtale avfallshenting etter en dugnad for å rydde stien mellom Bærumsveien og Lysehagen. ’Bare kom med en dato og et anslag over mengden, så henter vi.’ var beskjeden tilbake. Vi gjorde det og fikk kontrabeskjeden: budsjettet for henting av avfall er brukt opp!! Vi gjør et forsøk likevel på å rydde stien søndag 29. mai kl.13 til 15. Oppmøte bak Lysehagen 73 med spade, grafser eller håndsag. Har du motorsag, så ta det gjerne med!

Styret brukte en kveld til en befaring langs elva for å notere søppelmengder og tilgjengelighet. Mengden øker katastrofalt! Vi registrerer ca. 700 kubikkmeter. Medlemmer melder at de har stoppet forsøk på å dumpe tilhengerlaster i Kvernfaret og i Elvefaret, ved å spørre vedkomne hvor de kom fra. Styret er i kontakt med Friluftsetaten i Oslo og Natur- og idretts forvaltning i Bærum for å komme frem til et koordinert tiltak (opprydding, skriv og skilting). Vi presser på for en fellesaksjon i september.

Medier/studier

Ti medlemmer indikerte sin interesse for å lage et foreningsblad eller lignende. Styret vil gjerne høre fra dere og kan friste med noe frisk bildestoff. Vi har fått inn to fine svart-hvite bilder tatt på 1950-tallet av Grini og Voksen møller (den siste i sin bedrøvelige tilstand før riving, den første fra før påbygging!). Også foreligger en landskapsarkitektstudents forslag til tiltak langs Lysakerelva skrevet for to år siden. Styret vil gjerne kommer i kontakt med alle som er interessert i å hjelpe med å utgi dette. Kom på en turvandring og gjør deg kjent for oss i styret, eller kontakt Inger (22 50 67 83)!

Til slutt

Vi har til nå registrert over 250 medlemmer fra 120 husstander, samt 7 organisasjoner!

John T, 26. mai 2005

FÒÐNYTT – 3 Lysakervassdragets Venner

Endelig er vi formelt i gang!

Like for sommerferien kom beskjeden at foreningens registrering hos Brønnøysund var godtatt og nå har kasserer Tormod Bønes opprettet en bankkonto. Nå har vi gleden av å sende dette FÒÐNYTT sammen med en giro for kontingentinnbetaling. Vi leverer i postkasser fordi vi er ikke helt trygge på alle e-postadresser etter at flere tidligere FÒÐNYTT er kommet i retur. Vennligst sjekk at vi har skrevet din e-postadresse riktig og send oss en melding hvis den skal rettes.

Sommerens aktiviteter

3. juni var 14 deltakere med på en vandring fra Jar skole langs elva til fyllingen ved Jar, til pilegrimsleden over Granfoss og tilbake. En hyggelig gjeng som gjorde turlederen overflødig med historier om ungdomstiden langs elva dengang Bærumsgutta ikke fikk lov å krysse elva og måtte nøye seg med steinkasting mot Lilleakergjengen. Vi var meget takknemlig for at Helge Martinsen har satt stien og benken i stand med midler fra Vestveien Vel.

4. juni sto Trine Johnsen fra Oslo Elveforum og styrelederen i en telt på Spikersuppa og snakket med en masse hyggelige mennesker om vårt arbeid. Et par nye medlemmer fikk vi og flere eksemplarer av "Elvelangs" ble solgt.

12. juni åpnet himmelen seg for alvor. Bare en liten gjeng møtte Inger Gjelsvik i Bærumsveien og vandret opp til Grini og tilbake. Klissvåte ble de alle sammen!

Posten uken etterpå bragte et brev fra Plan- og bygningsetaten i Oslo med forslag til utredningsprogrammet for Kolsåsbanen i Oslo. Programforslaget var mangelfull på flere punkter, bl.a., at miljøpåvirkning av en ny stor kombinert (ende-)stasjon for trikk og T-bane bygd opp på Jarfyllingen ikke trenger utredning, og at Bjørnsletta stasjon kan nedlegges uten evaluering. En uttalelse er sendt på vegne av Oslo Elveforum. Diskusjoner med berørte medlemmer i Vestveien var nyttige.

Stell langs turveier

29. juni møt styrelederen med Friluftsetatens driftsansvarlig for Oslo Vest ved ballplassen i Gravdalsveien for å se hva som kan gjøres med avfall og manglende kantklipping langs Turvei A1. Parsellen sør for ballplassen er i privat eie og Friluftsetaten anser sitt ansvar begrenset til klipping bare for å hindre at kratt springer opp. Et brev er sendt grunneieren med forespørsel om ***LvV*** får holde dugnad.

Befaringen med Friluftsetaten kom i stand som svar på vårt brev til etaten. Det ble opplyst av etaten at:

Turveien skulle kantklippes i begynnelsen av august

Det skulle undersøkes om det er noe spesiell vegetasjon som det skal tas hensyn til

Om Friluftsetaten har råd til å kjøre bort avfallet *LvV* henter opp til veien .

Ingen av punktene er fulgt opp av etaten. Det er verdt å bemerke at etatens representant noterte at ballplassen ikke var ordentlig kantklippet og bestilte umiddelbart en arbeidsgjeng som gjorde jobben innen et par dager. Tydeligvis stiller turveier lavere i etatens prioriteter enn idrettsanlegg!

Flomforebygging i Sørkedalen

Inn i mellom har vi vært på befaring langs Sørkedalselva fra Bogstad til Kolonien i Zinoberveien. Poenget var å undersøke elvas bunnforhold med henblikk på flomforebyggende tiltak. Konklusjonen er at elva oppfører seg eksemplarisk, men sliter med ettervirkningen av 300 års tømmerfløting. Langs hele strekning fra Åmot til

VEND!

Adresse: Kvernveien 24A
0383 Oslo
e-post: lvvenner@yahoo.com
org. nr.: NO 988 274 542
bankkontonr.: 6051 06 32292

FÒÐNYTT – 3

Bogstadvannet har tiltak gått ut på å gjør elva dypt nok til tømmerfløting. Alt tyder på at Sørkedalselva nå renner i et smalere løp en den naturlig ville gjort. I de vel 40 åra siden det siste tømmeret ble fløtet nedover elva, har denne gjenopprettet en veksling mellom dype kulp og grunne partier, mellom silt- og sandbunn, som er naturlig for slike elver. Flomfaren kommer av at elva er for smal ved de grunne sandbankene. Flomforebyggende tiltak skal diskuteres på et møte i arbeidsgruppa 29. august.

LvVs mål og mening

På styremøtet avholdt 22. august var den viktigste saken våre langsiktige mål. Etter flere frustrerende kontakter med diverse myndigheter og grunneiere, er vi enige om at vårt konkrete siktemål er å få etablert et eget forvaltningsorgan for så mye av elva og friområdene som mulig. Dette organet skal ha resursser til å stelle områdene selv, finansiert ved poster i de kommunale budsjettene og med en styregruppe bestående av kommmunale og frivillige representanter i likt antall.

Skilting – et praktisk prosjekt med behov for hjelpere

Fra Jar Vel i Bærum har vi fått en henvendelse om å delta i et prosjekt for å oppgradere skiltingen langs elvestrekningen sør for Bærumsveien. Her er ønskelig med både retningsvisere for å dirigere turgåere og opplysningsskilter som forteller om spesielle og generelle trekk. Jar Vel har allerede fått midler til prosjektet fra Bærum kommune og *LvV* skal søke om et bidrag fra Ullern bydel.

Finnes det *Lvvenner* som vil vie tid til prosjektet som tekstforfattere, tegnere, kjentfolk, skiltdesignere eller dugnadsfrivillige, *ønsker styreleder å få tips om dette så snart som mulig*. Timeplanen går ut på å tegne og skrive ferdig skiltene frem til januar, få dem laget frem til vårløsningen og sette dem opp i mai-juni neste år.

Hageavfall – noen betraktninger

Noen enkle tall viser at det å eie hage stiller krav til hvordan vi steller den.

Erfaring fra de ti siste årene viser at avfallet fra en hage krever ca. en prosent av hagens areal hvis det bare legges i hauger inntil det bryter ned. Langs Lysakerelva i Oslo mellom Granfoss og golfklubben på Bogstad ligger det innen 200 meter av friarealet, hageanlegg på ca. 0,7 kvadratkilometer eller 700 000 kvadratmeter. Skulle alt avfall herfra dumpes inne i friarealet, ville det dekker en stripe halvannen meter bred langs hele turstien.

Styret har laget en oversikt som viser forsøpling langs ca. 300 meter av elvestien. Noen steder er det ganske høye stabler. Utfra dette kan vi anslå at mellom ti og tjue prosent av hageeiere i ovennevnte området bruker å dumpe utenfor sin egen tomt.

Dumpingen kan ikke få lov å fortsette å sjenere turområdet. Hva er alternativene?

Bærum kommune foretar forsøk med oppsamlingsbinger ved innganger til friarealer hvor avfall er et problem. Langs Lysakerelva kunne dette være en løsning i Vestveien, Kvernfaret, Kvernveien, Elvefaret og minst to steder i Gravdalsveien. Bingene tømmes av kommunen etter behov. Problemet er at bingene trekker klientell langveis fra og naboene merker godt den økte trafikken med fulltlessete tilhengere.

Forsvarlig håndtering på egen tomt gjenstår som den minst sjenerende løsningen. Ved å legge alt i kompostbinger halveres arealet til oppbevaring. Med hagekvern får man til enda en halvering av avfallsvolumet og betydelig fortere nedbrytning.

Vi går ut fra at ingen *LvVenner* forsøpler friområdet. Oppgaven vår er å overbevise de som gjør det, at noen promille av hagen skal avsettes til avfallet uten å ødelegge den.

FÒÐNYTT – 4 Lysakervassdragets Venner

Nyåret er kommet og tiden har løpt fra det som skulle vært en julehilsen til alle *LvVenner*. Vi ser heller fremover mot det nye året med nye utfordringer i vårt arbeid for å forbedre forholdene langs Lysaker- og Sørkedalselver og i resten av vassdraget.

Årsmøtet – onsdag 9. mars

Styret vil minne om at forslag som skal tas opp på årsmøtet skal være styret i hende 1. februar. En valgkomité bestående av Tormod Bønes (styremedlem som ikke er på valg, 22 50 72 92) og Henning Østberg skal legge frem et forslag til det nye styret. Etter forretningsdelen av møtet skal professor Tore Slagsvold snakke om 'Fuglelivet i Lysakervassdraget'.

Flom i Sørkedalen og Mustad-tomta – Innlegg i Akersposten

Under Byutviklingskomitéens befaring på Mustad-tomta i november ble det overlevert et skriv som dokumentert *LvV*s bekymring for bygging på arealet i lys av behovet for flomsikringstiltak i Sørkedalen. Skrivet er tatt med i komitéens saksdokumenter.

Dette ga også en utmerket anledning til å markere *LvV*s overordnet mål med helhetlig forvaltning. Innlegget gjengis for medlemmer som ikke holder lokalavisen

Sørkedalen og Lysakerelva er samme sak – ***Akersposten 18.11.2005***

'Hvem kan hjelpe?', spør Christiania Roklubb ved formann Erling Storm. Torleif Bakk er lei av 25-årsflommene som oversvømmer hans kjeller med få års mellomrom. Sørkedalen skolen mister en dags undervisning. Disse overskriftene kom etter nedbøren som bragte Sørkedalselva opp i en moderat høy vannføring på ca. 35 kubikkmeter per sekund for to uker siden.

Lignende overskrifter finner vi i Akersposten om høsten eller våren nesten hvert år. Sammen med uttalelsene fra de kommunale etatene som forstår godt fortvilelsen, men har ingen umiddelbare løsninger. I mens ligger det i hylla hos Bydel Vestre Aker en klar innstilling om flomforebyggende tiltak fra en arbeidsgruppa med kompetente lokale folk nedsatt av Bydelen.

I andre enden av Lysakerelva, ved Mustadtomta på Lilleaker var Byutviklingskomiteen på befaring forrige uka til det som opprinnelig ble tegnet som et boligprosjekt med 350 boenheter. Prosjektplanene er nedtonet noe ved at det ikke skal reises et femetasjesbygg på toppen av CC Vests støttemuren mot elva, og takk for det.

Men det viser seg at Plan- og bygningsetaten er nå klar til å godkjenne resten av prosjektet, selv om det blir til hindring for flomsikring i Sørkedalen. Mustadtomta er nemlig overløpet for flomvann i Lysakerelva. Siste gangen tomta ble oversvømt var under storflommen i 1987 da vannføringen var nær 100 kubikkmeter per sekund. Elveløpet ved tomta er siden blitt gjort ca. en firedel smalere med fyllmasse. Nå må elva renne både høyere og fortere for å ta unna like mye vann som den gangen.

Skal man flomsikre Sørkedalen, sier det seg selv at vannet må fortere ut av dalen og videre ut av Bogstadvannet. Med de riktige tiltakene langs breddene i dalen og ombygging av brua ved Zinober kan vannføringen i elveleia økes betydelig. Men dette vannet skal komme seg til fjorden – langs Lysakerelva og forbi eller over Mustadtomta.

Plan- og bygningsetaten bygger sin anbefaling på vær- og vannføringsstatistikk fra perioden 1961-1990. Disse gjenspeiler ikke de nye klimaprognosene som forteller om mer ekstremt vær i fremtiden. Flommen i 1987 som ble omtalt da som 100-årsflommen, er kanskje blitt 75-årsflommen. Utbyggeren sier at det eventuelt blir bare garasjene som er flomutsatt!

Som Jan-Erik Borbe i Sørkedalen Vel så riktig sier, flomsikring i Sørkedalen er en komplisert sak. Men Kommunen bør ikke gjøre det vanskeligere å finne løsninger ved å godkjenne Mustads byggeplaner. Den nedre delen av Mustad-tomta kunne gjerne utvikles som et grøntområde som ville tjene som flommagasin. En slik løsning vil også innfri Oslo kommunes by-økologiske prinsipp om å bringe byens blågrønne, park- og elv struktur opp i dagen i stedenfor å skygge dem bak høye bygninger.

Lysakervassdragets Venner har fått en del kritikk for sitt vanskelige navn. Poenget med navnet er å understrekke behovet for helheten i forvaltningen av et vassdrag som strekker fra Storflåtan i Krogskogen til Lysakerfjorden. Som en forening av lokale folk som besitter mye kunnskap om elva og friområdet langs den, mener vi at vassdraget bør forvaltes av én organisasjon på tvers av skillelinjer mellom kommuner og etater. Denne lille flomepisoden i Sørkedalen illustrerer vår hensikt meget godt.

VEND!

Adresse: Kvernveien 24A
0383 Oslo
e-post: lvvenner@yahoo.com
org. nr.: NO 988 274 542
bankkontonr.: 6051 06 32292

Skilting langs elva

Prosjektet med Jar Vel går rasende fort på Bærumssiden av elva, med innkjøp av skiltstativene og samling av forfattere til selve opplysningstekstene. Oslo kommune påberoper seg en forhåndsvurdering av skilttyper som skal brukes i friarealer i 'ytre by'. Friluftsetaten i Oslo lover at anbefalingene skal være klar i marsmåned så det skal ikke være til hinder for utsetting av skilter før sommeren.

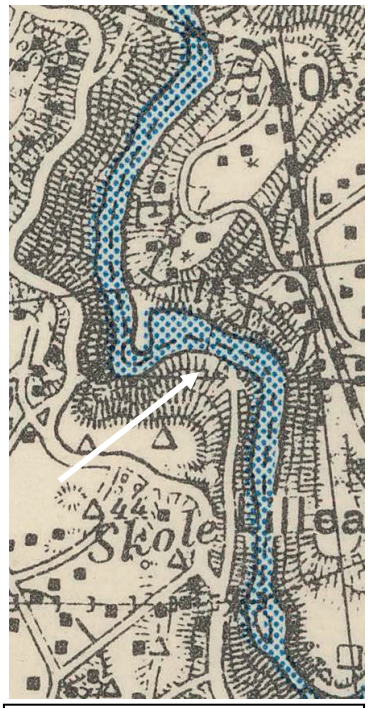
Demningen til Jarsaga

I 1787 lot Peder Anker bygge en oppgangsag på Jar, med en nyvinning: tre blad i sagopphenget. Flere har antatt at dette viktige anlegget lå rett nedenfor Storengfossen. Et kart over Lysakerelva og Bærum fra 1882, revidert i 1931 viser imidlertid noe annet. Like nedenfor sidebekken som renner ned fra Vestveien er det tegnet et tynt strekk over elva.

Vi måtte gå ca. 30 meter nedenfor bekken for å finne tegn til demningen på Oslo siden. Her fant vi i elvebredden et overløp av hornfels, den harde bergarten som dannes når skifer blir kraftig oppvarmet. Og dalsiden bakenfor bulger merkbart frem fra den ellers rette skråningen. Da vi tok frem kompasset og siktet over elva, ante vi en jordhaug gjemt inne i krattskogen på Bærumsiden.

Det er bare 200 meter ned til den fine fotbrua som fører over til Jar skole. Men før vi dro, la vi igjen et knallgult merke.

Over brua, tok vi umiddelbart av til høyre langs Bærumsturstien L–1 som fører til en gammel vei. Den ender ved et stort grop ved elvebredden som var nokvar selve saggropa. Turveien videre passerer skiltet som Rotary satte opp for 15 år siden og enda 30 meter nordover, fant vi restene etter demningen: en smal jordvoll som fører ut mot elva. Fra ute på enden kunne vi se vår gule brikke og en peiling med kompasset bekrefter at alt stemmer. Nedenfor jordvollen er det rester etter steinmurer som vi må kartlegge når snøen er borte.

Bærumsveien til Granfoss *med demningen til Jarsaga i midten. Fra 1882 oppmåling, rev. 1931*

Jordvollen skal skiltes på Bærumsiden i prosjektet som *LvV* har sammen med Jar Vel. Ta turen selv og la deg transportere 200 år tilbake til en travel arbeidsplass i tømmebaronens rike. Hvis vi går ut i fra at jordvollen representerer demningens høyde måtte sagdammen vært bred med et vannspeil som rakk helt tilbake og dekket Storengfossen.

Kulturstøtte fra Bydel Ullern

Romjulsposten har bragt en hyggelig anerkjennelse av vårt arbeid og status som kulturorganisasjon med et bidrag i form av 'oppstartsstøtte'. Det betyr også at *LvV* blir invitert å søke prosjektstøtte til fremtidige arbeid.

Hageavfall – noen viktige forbedringer

Det er hyggelig å kunne meddele at minst et boligbyggelag har sluttet å anbefale at beboere dumper hageavfall på friarealer. Det er også gjort en innsats for å slette spor etter tidligere forsøpling. Vi er i dialog med andre boliglag og med etaten om en innsats til våren. *LvVenner* bes å melde fra om gjemte hauger langs elver og bekker.

25. januar kl.19.00 er det Kulturkveld hos Ullern menighet i samarbeid med Ullern Historielag med tema ”Kjenn din bydel” Lysakerelva og Mærradalen. John Tibballs og Jørgen Swane forbereder innlegg om Lysakerelva i Ullern.

Våren er i anmarsj og arbeidssesongen nærmer seg uhyre raskt. Så vi går rett på sak.

Dugnadskveld onsdag 10.mai, kl. 18 til kl. 20. Som kunngjort på årsmøtet holder vi dugnad for å hente ut avfallshauger fra steder hvor Friluftsetatens maskiner ikke kommer til. For å planlegge omfanget av dugnaden trenger vi å vite hvor mange som vil delta. I utgangspunkt skal området ved Gravdalsveien og Voksen mølle ryddes, men hvis vi får nok folk kan vi også hente opp fra området langs turveien i sør enden av kunstgressbanen til Røa IF. En melding til lvvenner@yahoo.com med antall dugnadsdeltagere (voksen og barn) innen *tirsdag 9. mai* vil la oss melde til Friluftsetaten om hvor de skal hente opp vår 'gevinst'.

Ha med arbeidshansker, passende fottøy og klær. Ekstra utstyr som trillebår og raker blir nyttig. Ellers forsyner *LvV* søppelsekker og tau til å bunte sammen med. Med saft og noe å bite i skal *LvV* sørge for at alle duger i et par timer!

Tromsøpalmen eller kjempe bjørnekjeks (bildet) er en plage langs flere vannveier i distriktet. Bærum kommune ønsker å utrydde denne giftige innvandreplanten fra sine vassdrag og ber om hjelp til å kartlegge den og ruske den opp. Den vokser opp tidlig i juni gjerne i vannkanten og hvis den fjernes innen Sankt Hans rekker den ikke å sette frø. Hvis noen kjenner til forekomster fra i fjor eller finner noen i år, meld fra til *LvV* på telefon 22 52 32 74 eller lvvenner@yahoo.com med angivelse av lokaliteten. I Bærum kan man også kontakte kommunen direkte på 6750 4372. Ta ikke i planten, saften kan gi stygg brannskade! Se ellers Bærum kommunes webside!

Skilting langs elva er et prosjekt sammen med Jar Vel. Skiltene består av en kraftig fot som skal ned i bakken pluss en skrå tavle som festes opp på. Informasjonen i tekst og bilder som skal inn i tavlenes rammer er satt sammen hovedsakelig av Tor Øi. Arbeidet med å feste føtene i bakken, ledet av Frits Lemstad i Jar Vel, vil foregå når telen tillater. Skilter er kjøpt inn til 4 steder sør for Bærumsveien og to ovenfor. Er du interessert i å delta meld fra på 22 52 32 74, eller lvvenner@yahoo.no!

Prosjektet blir ikke slutt med det. Bærum kommune har signalisert at i løpet av høsten bør skiltingen forlenges langs hele vestsiden til Bogstadvannet. *LvV* har forespurt Eiksmarka Vel om å ta opp pinnen etter Jar Vel uten at noen avtale er inngått. Skal prosjektet føres videre er det oppgaver til alle talenter: skriving, graving eller grafisk fremstilling. Meld deg på!

Vårmøtet i Oslo Elveforum – Tøyenhagen kl. 17.00, **tirsdag 9. mai 2006**. Er det noen LvV medlemmer som vil være med styrelederen til møtet. Programmet begynner med en kort vandring gjennom parken under ledelse av overgartner Kathrine Strøm langs en gjenåpnet bekk og dam. Selve møtet starter med en velkomst fra bydelsleder i Bydel Grünerløkka, derpå oppdatering om elvefaglige saker og til slutt "årsmøte" i Oslo Elveforum. Blant fagsakene er vannbruksplanarbeid for alle Oslos elver. Dette siste blir viktig for Lysakervassdraget

Turvandring søndag 11. juni kl. 13. Som en aktivitet tilknyttet Oslo Miljøfestival arrangerer *LvV* tur fra Stoppested på Lilleaker og fra Lysakerelven stasjon på Kolsåsbanen som skal peke ut tegn etter sagbruk, møller og tømmerfløting fra 1787 til 1913. Alle er velkomne å delta.

LvV*s årsmøtet : *Intet nytt – styret gis tillitt i ett år til.

Alle som var på årsmøtet og hørte professor Tore Slagsvolds kåseri om sin oppvekst med fugleliv langs Lysakerelva fikk oppleve en glede og en kunnskapsrikdom som også kommer *LvV* til gode etter at familien Slagsvold har nå meldt seg inn.

VEND!

Adresse: Kvernveien 24A
0383 Oslo
e-post: lvvenner@yahoo.com
org. nr.: NO 988 274 542
bankkontonr.: 6051 06 32292

DVD: 'Lysakerelva – en historisk vandring' laget av Asker og Bærum Videoamatører er kommet. Dessverre ble listen over de som vil ha DVD ryddet bort etter årsmøtet; noen navn husker vi og de får den levert etter avtale i uke 17. Styret har skaffet inn flere eksemplær så en melding til lvvenner@yahoo.com med et telefonnr, eller en telefon om kvelden til 22 52 32 74 pluss kr. 75 er alt som trengs for å sikre seg en avslappende 17 minutters tur nedover elva fra Bogstadvannet til Oslo fjorden.

Elveforum i Bærum ble lansert på et møte på kommunegården i Bærum 3. april. En arbeidsgruppe er nedsatt for å ordne den formelle stiftingen. EiB kommer nok til å operere på andre prinsipper enn Oslo Elveforum i at det blir mye deltagelse fra etatene og interesseorganisasjoner som Jeger- og fiskerforbund og grunneierforbund. Frivillige organisasjoner som *LvV* vil måtte kjempe for å bli hørt i den nye forsamlingen.

Vannbruksplan for Lysaker/Sørkedalsvassdraget trekker ut i langdrag. Siden mai i fjor da Fylkesmannen ga sin godkjenning til at Friluftsetaten i Oslo skulle få ansvar for å utarbeide planen, er det eneste offentlig som har skjedd, er at et 20-månedersengasjement for å gjennomføre planarbeidet ble utlyst i februar. I skrivende stund er ingen ansettelse foretatt. I mellomtid blir viktige forvaltningsspørmål som flomsikring i Sørkedalen utsatt med henvisning til planarbeidet. Friluftsetatens manglende finansiering til annet enn 'prosjekter' betyr at det jevnlige tilsyns- og oppfølgingsarbeidet kommer i bakleksa. *LvV* og andre elveforeninger er nødt til å sette et søkelys på prioriteringen til Miljø- og samferdselsavdelingen (MOS) i Oslo kommune.

Mustadtomta som reguleringssak er ikke helt avsluttet, viser det seg. *LvV* har nettopp fått melding om Oslo Bystyres vedtak fra 1. februar om omregulering av områdene med adressene Lilleakerveien 14-20 til blandet bolig- og forretningsformål med inntil 320 boliger. Fristen for å klage vedtaket inn til Miljødepartementet er 23. mai. Styret mener at planene (som ikke er endret siden april i fjor) bringer bygningsmassen altfor tett inn på elvebredden og at dermed er de rikspolitiske retningslinjene for et vernet vassdrag fullstendig oversett. Spørsmålet er imidlertid om *LvV* har de menneskelige ressursene til å kjempe saken videre. Er det medlemmer som kan hjelpe styret i kampen for å få satt av et bredere belte med friareal og sikret offentlig tilgang til elvebredden nedenfor CC-Vest, så ta snarest kontakt med styreleder John Tibballs (22 52 32 74).

Websider er noe alle ønsker seg og styret har tatt det første skrittet ved å sikre oss et passende domenenavn. ~~lvv.no~~ var ikke ledig, men lysakerelva.no var. Men styret mangler kompetanse til å sette opp sidene selv. Før vi går til skrittet å bruke av foreningens midler til å få utenforstående til å ta seg av oppgaven, vil vi tilby medlemmer muligheten til å gjøre jobben. En beskjeden kompensasjon kan påregnes.

Elvepadling. Til slutt en gladmelding til alle som liker liv og aktivitet langs elva vår. Våren har bragt vannføring opp i mot 20 kubikkmeter på sekund (mot 1 til 2 kubikk på midtsommer eller midtvinter) og elvepadlere er godt i gang med sine vågale turer nedover og lek i kulpene. Onsdag 3. mai fra ca. kl 18 arrangerer Oslo Studentenes Idrettsforening kurs i redningsarbeid med utgangspunkt i Lysejordet. Det blir sikkert et morsomt skue fra fotbrua og andre utsiktssteder.

Visste du at innen Lysakerelva renner ut i Oslofjorden har den samlet vann fra over 315 kartlagte bekker og kilder ovenfor Bogstadvannet og har ytterlige 20 sidebekker i byggesonen. Med sitt forholdsvis beskjedne 170 kvadratkilometerstore nedfallsfelt er antall bekker med på å føre nedbør fort ned til fjorden. Det går ett knapt døgn mellom et godt regnskur i Marka og vannføringstopp ved Lilleaker. Heggelielvas vassdrag utgjør den betydeligste delen, men en tredel av vannet derfra ender som drikkevann i Bærum, som bruker Søndre Heggelivann som magasin.

Får du dette i posten, men kan motta epost, så send en melding til lvvenner@yahoo.com ***for å få registrert din riktige e-adresse. Merk at noen firmaer sperrer epost fra*** yahoo.com***!***

Husk å melde deg på dugnaden 10. mai!

FÒÐNYTT – 6 August 2006 Lysakervassdragets Venner

Mange elvesaker har rullet videre i sommervarme. Men først en invitasjon.

Tur til Slora søndag 3. september, kl.1130 fra Skansebakken (Vi venter på 41 bussen som etter alle ruteendringer, nå går kl 1115 fra Røa T-bane). Turen blir en kombinasjon geologi og historie. Vi bruker egne krefter som ledere for å undersøke både tømmerfløtingshistorie og hvorfor det er så mye 'terreng' akkurat mellom Skansebakken og Slora. Vi forventer å bruke ca. 3 timer og tar sikte på å rekke bussen tilbake, kl 1446.

Kulturminner langs Lysakerelva kom i fokus på grunn av en lei ulykke ved Holtesag på 1. mai. Gjennom Akerspostens Vidar Bakken fikk vi vite at en ung nederlandsk gutt på ferie gikk ut på kanten av støttemuren for å se på elva i flom. Da den kollapset falt han ut i elva og under noen tunge steiner. Dramatikken var stor, med politi, brannvesen og ambulanse tilkalt. Støttemurens svekket tilstand hadde vi meldt inn til kommunen 18 måneder tidligere med forespørsel om hvilken etat som hadde ansvaret. Svekkelsen forverret seg utover 2005 og var meldt på nytt i september i fjor uten at noe ble gjort. Det måtte en stygg ulykke til, men nå har *LvV* fått brev fra Friluftsetaten om at reparasjon av støttemuren er bestilt.

I samme brev er *LvV* bedt til et møte med etaten for å diskutere forvaltning av kulturminnene langs elva!. Styret vil at en liten delegasjon skal delta på dette møtet som er satt til kl. 12 onsdag 20. september. Vi legger frem bl.a. vår visjon om en forvaltningsnemd for vassdraget, med deltagelse fra kommunene og frivillige. Medlemmer som ønsker å delta, kontakter styreleder John Tibballs på 22 52 32 74 eller via vår epost.

Avisinnlegg fungerer! Styrelederen hadde sammen med Jan Erik Borbe fra en arbeidsgruppe i Sørkedalen, et innlegg i Aftenposten Aften 30. juni med kritikk av Friluftsetatens sendrektige forvaltning og manglende samarbeid med frivillige. Utfallet ble at dokumenter som vi hadde bedt om i et helt år, kom i posten uken etterpå. Informasjonsansvarlig i Friluftsetaten hadde et innlegg to uker senere med et forsvar for etatens arbeid, og *LvV* har fikk ovennevnte invitasjon til å diskutere kulturminneforvaltningen langs elva!

Ved ryddedugnaden 10. mai som forresten fikk veldig fin pressedekning i Akersposten, hadde vi ikke nok folk til å arbeide med sørenden av Røa idrettsbanen. Det hadde imidlertid blitt en mye større jobb enn vi kunne greie. I ukene like før dugnaden hadde Røa IL nemlig fått hogget de store trærne langs elvesiden av kunstgressbanen. (Barnåler og kunstgress hører visst ikke sammen!!). Avfallshauger etter dette (avbildet) ligger der enda, men er nå dekket av et villnis. At trærne var en del av vernområdet for skrentvegetasjonen, og at *LvV* ikke ble kontaktet i forkant, er to aspekter av hendelsen som viser behovet for en forvaltningsnemd.

Mustadutbyggingen på CC Vest ble til slutt påklaget av *LvV* til Miljødepartementet. Styret gikk med på dette ganske dramatiske steget etter at flere krefter hadde uttrykt sin misnøye med saksbehandling i Plan- og bygningsetaten (PBE) og Bystyrets utviklingskomite. *LvV* klager på grunnlag av Oslo kommunes tar ikke hensyn til nabokommunens politikk, og har behandlet saken etter at Fylkesmannen har bestemt at en Vannbruksplan skal utarbeides for hele vassdraget, og dermed gått på akkord med prinsippet om helhetlig forvaltning av vassdrag. Klagen ble direkte støttet av Vestre Aker krets av Norges Naturvernforbund. Saksgangen er at PBE oversender klagen til Fylkesmann som er delegert behandlingsinstans. Bærum kommune er informert om vår klage, men avventer henvendelse fra Fylkesmannen.

VEND!

Adresse: Kvernveien 24A
0383 Oslo
e-post: lvvenner@yahoo.com
org. nr.: NO 988 274 542
bankkontonr.: 6051 06 32292

Minikraftverk under Granfoss. Statkraft som har sitt hovedkontor i et bygg ved Lysakerelva på Lilleaker, har lansert en plan for å bygge et 30 kW demnstrasjonskraftverk på den gamle spikerverkstomta rett nedenfor huset Fåbro. Etter Tullins spikerverk ble nedlagt i 1830, kom Nitroglycerinfabrikken på tomta i 1865, men i 1874 skjedde det ved en arbeidsulykke, en dødelig eksplosjon som også gjorde stor skade til Fåbro. Siden har området stått ubrukt til annet enn fyllmasse og materiell fra diverse byggeprosjekter hos Mustad som er grunneier. Mustad har godkjent en plan hvor de får brukt strømmen til el-bil opplading ved CC-Vest. Statkraft ønsker å bygge et undervisningslokale over turbinhuset for å kunne ta i mot skoleklasser og andre grupper.

På et møte om saken 14. juni, ble arbeidet med planene presentert for *LvV* og representanter for Oslo Elveforum. Tegninger og detaljer fra Statkraft kan sendes som (stor) Powerpointfil til den som sender en melding til lvvenner@yahoo.com. Bl.a. har Statkraft bestilt naturundersøkelser (vegetasjon på tomta og liv i elva) hos Grüner-Sweco.

Lysejordets fremtid. Oslo Elvepadleklubb har sagt opp sin leieavtale med Ullern Idretts Forening om Varmestua nede på sletta. Stua er nedslitt, skjev og har lekke vannledninger fra en brønn nedenfor Roligheten. Lekkasjen fra området nær brønnen er tatt opp med Kommunen. Styret ønsker å ta opp situasjon på hele Lysejordet (”Slalombakken”, sletta og turveiene) med UIF og Lysejordet Borettslag med henblikk på en felles henvendelse til kommunen. En anledning til det blir møtet med Friluftsetaten 20. september.

Vannbruksplan for Lysaker/Sørkedalsvassdraget er på trappene med en oppstartseminar tirsdag 26. september. Detaljene foreligger ikke, men forventes snart. Ta kontakt over e-post hvis du har anledning til å delta.

Vi som trodde at Friluftsetaten hadde latt arbeidet med denne planen venter på en ny medarbeider, tok sannelig feil. Naturundersøkelsesforetaket ***Siste Sjanse*** har utarbeidet en ny oversikt over naturen i Sørkedalen. Lenken til rapporten som er på vel 80 sider, er: http://www.sistesjanse.no/Bilder/PDF/Sis_rapporter/sis_rapport2006_2.pdf

Disposisjonsplan for Sørkedalen Det er innkalt til et informasjonsmøtet på Lokalet i Sørkedalen tirsdag 29. august for å legge frem Plan- og bygningsetatens arbeid med revurdering av disposisjonsplan fra 1992. Vi er veldig spent på hvordan dette arbeidet stiller seg i forhold til Vannbruksplanen som fokuserer på elva, bekkene og Bogstadvannet. Sørkedalen Vel går også gjennom den gamle planen og skal lage en egen uttalelse. Styrelederen deltar i enarbeidsgruppe som tar for seg elva, bekkene og vannene i dalen.

Elveforum i Bærum har kalt inn til nytt møte kl.19, tirsdag 5. september i Kommunegården på Sandvika. Dette forumet kan nesten kalles ”Sandvikselveforum”. Lysakerelva er jo like mye utkant i Bærum som det er i Oslo! Men *LvV* skal prøve å få endret på det, ved å bruke anledningen til å ta opp idéen om en forvaltningsnemd med Bærum kommunes representanter.

Websider for *LvV* er noe alle ønsker seg. Mens styret undersøker mulige servere for å legge dem på, er vi på utskikk etter noen som syns det kunne vært gøy (mot en beskjeden kompensasjon) å bygge opp noen enkle sider med lenker, nyheter, arkiv og det som hører til. Vi leter på alle kanter etter noen som vil hjelpe oss, så hvis noen medlemmer kjenner noen som kjenner noen som…, hører vi gjerne fra deg. Bruk epostadressen!

Visste du at slettene på Lysejordet og Jarmyra ligger akkurat like høyt, 58,3 m.o.h.? Er dette en geologisk sammentreff eller tegn på at de er blitt til på samme måte? I følge Hanstens pollenstudier av Tjernsrudtjern, var det for ca. 7000 år siden at disse slettene hevet ut seg av havet. På Bærumssiden av elva nedenfor Lysejordet er det flere små avsetninger i akkurat samme høyde. Dybden til avsetningen på Lysejordet er ca. 10 meter, noe som betyr at det bestod av ca. 150·100·10 = 150 000 kubikkmeter sand og stein og dét er omtrent samme størrelsen som åpningen i Akermorenene hvor Lysakerelva renner ut av Bogstadvannet!

Husk Sloraturen 3. september!

Stoffet i dette nyhetsbrev kan bringes videre mot at Lysakervassdragets Venner nevnes.

FÒÐNYTT – 7 oktober 2006 Lysakervassdragets Venner

En rekke møter gjorde septembermåneden til en meget viktig tid for Lysakervassdraget. Etter å ha fordøyet inntrykkene, er det nå klart at tiden er inne for å arbeide frem vår visjon om helhetlig forvaltning av vassdraget. Men vi tar ting i rekkefølge og fortelle om *LvV*s nyeste fremstøt i å skaffe mer vann til magasinene:

Turen til Slora søndag 3. september druknet nemlig i et regnvær som bragte vannføringen i Lysakerelva opp i vel 10 ganger den normale! Tre vannvante sjeler fra styret (én bergenser, én med lengere tjenestetid der vest og én som tåler alt) trosset værmeldingen som alle andre *LvV*-medlemmer klokelig hadde tatt til følge. Turen vår ble en halvlang plasketur. Geologien må vi ta en annen gang. Da kan vi igjen ta frem de fine kartene som ble laget for å vise den fascinerende geologien langs ruten og prøve å lure nedbøren som delvis har druknet tre turer.

Elveforum i Bærum holdt et møte i sin hovedforsamling 5. september. Møtet åpnet lovende med fremvisning av Asker og Bærum Videoamatørers DVD 'Lysakerelva'. Men Lysakerelva er like mye utkant i Bærum som i Oslo. Dette ble bekreftet da *LvV*s representant trakk oppmerksomheten vekk fra Sandvikselva ved å stille spørsmålet om ei forvaltningsnemnd for Lysakervassdraget! En deltager fra Jeger- og fiskerlag i Asker og Bærum utbrøt, "Men dere har ikke noe dere skulle sagt – forholdene er så flotte der borte" noe som dessverre fikk gå uimotsagt av ordstyreren. *LvV* må tydeligvis benytte seg av andre kanaler for å få tatt opp forvaltningsspørsmål med Bærum kommunes representanter!

I Sørkedalen ble det plutselig mye aktivitet i slutten av august da Plan- og bygningsetaten i Oslo på kort varsel innkalte til møte på Lokalet for å varsle om en utredning og oppfølging av disposisjonsplan for Sørkedalen. Dette skaper en del forvirring i Dalen fordi det i lang tid har vært annonsert arbeid med vannbruksplanen for vassdraget. Bystyret har forlangt utredningen uten at noen kjenner til den politiske bakgrunnen. Sørkedalen Vel har satt i gang en rekke arbeidsgrupper for å revidere Sørkedalsplanen fra 1992 og oppgradere den som nødvendig. Begge utredninger skal være fullført i løpet av november.

Møtet med Friluftsetaten om Kulturminner langs Lysakerelva var noe skuffende. Møtet som kom i stand etter vårt kritiske brev i *Aften* i juni, og etter invitasjon fra Etaten, viste seg å være med vår gamle venn Harald Stølan som har daglig ansvar for friområder i Oslo vest. *LvV*s representanter gikk til møtet med en utredning om historien, tilstand og forvaltningstiltak som trengtes ved hvert av de gamle industrianleggene langs Oslosiden av Lysakerelva. I utgangspunkt fikk vi servert følgende opplysninger:

1) Byantikvaren og Friluftsetaten var var blitt enige før sommeren om å bestille reparasjoner til støttemuren ved Holtesaga hos det kommunale foretaket Park og idrett Oslo KF (PiOKF). Da vi spurte om omfanget av arbeidet, ble det opplyst at foretaket 'skulle gjøre så godt de kunne' for å bygge opp muren. Spørsmål om det skulle settes opp varselbånd eller om området skulle undersøkes for å etablere verneverdien (d.v.s. bestemmer alderen til anlegget, utrede dreneringsproblemet) var tydeligvis noe ingen hadde tenkt på.

2) Forvaltningen av friarealene langs elva er lagt ut på anbud i en konkurranse mellom fire foretak som kvalifiserte seg tidligere i år. Anbudet skal dekke alle parker, naturområder og idrettsanlegg i Oslo vest og gjelder i tre år fra nytt år. Da vi ba om å få se anbudsinvitasjonen kom det et meget raskt nei! Da vi spurt om omfanget av forvaltningen ble det opplyst at det skulle være omtrent på samme nivå som i dag. Om muligheten for en frivillig organisasjon som *LvV* til å bygge opp en egen forvaltningskapasitet, ble det sagt at fornuftig stell foretatt på frivillig basis var velkomment, men at man ikke kunne regne med kommunal støtte. Hele posten i etatens budsjett er forbeholdt det foretaket som vinner kontrakten.

Ved møtets avslutning ble vår tiltaksliste overlevert både Stølan og lederen for vannbruks-planarbeidet, Rune Ovesen. Vår konklusjon er at *LvV* har fått grønt lys til å foreta utbedrings-arbeid langs Oslosiden av Lysakerelva på frivillig basis, bare vi informerer Etaten.

VEND!

Adresse: Kvernveien 24A
0383 Oslo
e-post: lvvenner@yahoo.com
org. nr.: NO 988 274 542
bankkontonr.: 6051 06 32292

LvV 's klage over **Mustadutbyggingen på CC Vest** er oversendt Fylkesmannen i Oslo og Akershus og vi har mottatt beskjed om at den juridske avdelingen har saken. I Plan- og bygningsetaten redegjørelse som ble sendt sammen med vår klage innrømmes det endelig at byggeavstandene til elva ligger under kommunens vedtatt minstavstand på 20 meter. Likevel anbefaler PBE at klagen ikke tas til følge, fordi det står en mur der fra før. At de nye byggene er over 25 meter høye sammenlignet med dagens bygg på ca 10 meter, er ikke kommentert. Avgjørelse i saken skal foreligge innen tre måneder, så tilleggsopplysninger er samlet og vil omgående bli presentert for Fylkesmannen.

Minikraftverk under Granfoss.

Medlemmer vil ha sett oppslaget i Aftenposten Aften for torsdag 5. oktober om Mustads Eiendoms planer for Spikerverkstomta, hvor Oslo Elveforum 'stiller seg positivt'. En rettere fremstilling ville vært at OE stiller seg positivt til idéen, men avventer flere detaljer. *LvV* har skrevet til arkitekt Ramberg om vår klare skepsis til prosjektet, basert på egne data som viser at det blir nok vann til å kjøre et mikrokraftverk bare på 50% av årets dager. Med uttak til Tryvann Vinterpark samt Bærum kommunes drikkevannsuttak fra søndre Heggelivann er vannføring sjeldent over de nødvendige 1,1 kubikkmeter (1100 liter) per sekund. Og den varslete oppgraderingen av Langlivannet som drikkevannsreservoar betyr en ytterligere reduksjon. Mustads taktiske interesse i prosjektet er å få deponert de to vernede byggene som står på tomter som Mustad ønsker til andre formål, nemlig Lilleakerveien 22 og selve Fåbro. Huset Fåbro er for tiden omkranset av stillas mens Mustad Eiendom a.s. venter på at Byantikvaren skal løfte stopporderen på arbeidet med å gjøre det om til kontor. Mustads plan er å flytte uthuset som står nedenfor hovedhuset ned på den gamle spikerverkstomta.

Vannbruksplan for Lysaker/Sørkedalsvassdraget som vi forventet skulle bli formelt igangsatt på et oppstartseminar tirsdag 26. september, må gjennom en politisk behandling, og den saken er ikke forberedt! På seminaret med ca. 40 deltagere fra både Bærum og Ringerike kommuner, de berørte etater i Oslo kommuner (Vann-, Plan- og Friluftsetatene) samt en rekke interesseorganisasjoner, fikk vi opplyst at planarbeidet skal organiseres av en styringsgruppe fra kommunene, med arbeidsgrupper fra de forskjellige etatene og referansegrupper fra bl.a. interesseorganisasjoner.

I mellom tid har Friluftetaten bestilt en omfattende registrering av naturen i vassdraget. I forrige nummer av FÒÐNYTT ble det fortalt at naturkonsulentene *Siste Sjanse* har gitt ut en undersøkelse om Sørkedalens truede arter. Det viser seg at en tilsvarende undersøkelse langs Lysakerelva er til siste revidering, *og det skal være funnet flere rødlistarter.* Rapporten kommer i løpet av oktober på www.sistesjanse.no

Den andre store nyheten kom fra Oslo Vann- og avløpsetaten som utreder bruken av Langlivannet som reservemagasin i forbindelse med *Holsfjordprosjektet* for å forsyne Oslo med drikkevann etter 2015. Hovedinnvendingen er at det innebærer overføring av vann mellom vassdrag siden det må slippes vann for å opprettholde vannføring i vårt vassdrag. Nydelige Ringerikstjern i Sørkedalen ansees for det teknisk mest egnete stedet for sammenkobling av de store tunnelene som skal føre vann mellom Holsfjord, Bærum og Maridalsoset i Oslo.

Den politiske bataljen om vassdragets forvaltning er i gang, og *LvV* må bygge opp både medlemskapet og pengekassen hvis vi skal bli en aktør som det må tas hensyn til. På dugnaden i vår ble det fort klart bl.a. at *LvV* må skaffe seg muligheten til å frakte tung last inn og ut av naturområdene langs vassdraget dersom dugnader skal monne. Derfor finner du en kontigentgiro og et innmeldingsskjema for nye medlemmer sammen med dette nyhetsbladet.

Tips: Adgang til leilighetsblokker er vanskelig, og *LvV* mangler særlig medlemmer derfra. Kjenner dere potensielle LvVenner som kan har gått glipp av vår henvendelse i fjor, så verv dem nå!

Årsmøte i 2007 blir tirsdag 6. marsj

FÒÐNYTT – 8

Tross en pause i utgivelse av FÒÐNYTT har ikke foreningen vært i vinterdvale. En rekke møter og høringsrunder har krevd vår deltagelse og et par hendelser har bragt oss ut i mediene. Men først skal vi få ut den viktigste meldingen:

Årsmøtet holdes tirsdag 6. mars. Dette betyr at eventuelle forslag som skal tas opp på møtet skal være innsendt innen tirsdag 20. februar. De kan sendes inn innen utgangen av februar. Forslag til valgkomiteen kan sendes lederen, Finn Wilhelmsen (67 53 58 66).

Det viktigste nyheten om årsmøtet er at vi har fått Terje Blindheim, leder i Stiftelsen Biofokus til å holde et bildekåseri ***"Naturverdier langs Lysakerelva"*** basert på en omfattende kartlegging av dyre- og planteliv langs vassdraget fra Sørkedalen til Lysaker. Kartleggingen avdekket en rekker sjeldne arter særlig sopper og moser som vokser på falne og gamle trær.

Vannbruksplanarbeidet er i gang. Kartleggingen som Blindheim og kolleger har gjennomført, er et forarbeid til planen. Den formelle igangsettelsen ble kunngjort med avisannonser 19. januar. Vi gjengir omfanget av arbeidet fra Friluftsetaten i Oslos internettsider, men kan bare oppfordre medlemmer til å se på kartene over planområdene: http://www.friluftsetaten.oslo.kommune.no/elver/lysakerelva/planarbeid/

Målet: Bærekraftig, sammfunnsøkonomisk og samordnet arealbruk i vassdraget.

Planen skal sørge for:
- bærekraftig bruk av ressursene som innebærer både bruk og vern av vann og vassdragsnære arealer i kort- og langsiktig perspektiv
- opprettholding eller opprettelse av kjemisk og økologisk status etter vannforskriften
- samordnet planlegging og arealbruk i og langs vassdraget og over kommunegrensene

Tema:
- redegjørelse for vassdragets role i drikkevannforsyningen
- reglementet for styring av demninger for å sikre minste vannføring og hindre flom
- ansvarsfordeling for flomforebygging og –skader
- tilpasning til klimaendringer
- behov for utvidelse av det ubebygde beltet langs elver og bekker
- reduskjon av forurensning (utslipp, sedimenter og søppel, inkl. hageavfall)
- håndtering av overvann (avrenning fra bebygde arealer)
- beskyttelse av sjøørret og laks
- fastsettelse av bredder på vegetasjonsbeltene langs elve- og bekkeløp
- sikring av og skjøtselsrutiner for viktige naturtyper
- sikring av og skjøtselsrutiner for kulturminner og –miljøer
- opparbeiding og vedlikhold av turveier
- tilrettlegging for *tradisjonelt* friluftsliv
- forslag til aktuelle bekkeåpninger

Kommentarer, forslag eller spørsmål til planarbeidet kan formidles gjennom *LvV*. *LvV* bemerker at begrepet «vassdrag» begrenses til et 100 metersbelte langs større elve og bekker. Et kjennetegn for Lysakervassdraget er at det samler vann gjennom et finmasket nett av myrer, tjern, småbekker og sig som også bør beskyttes. Begrensningen til belter langs elvene utelukker store skogbruksarealer hvor vei- og skiløypebygging sterkt påvirker vannkvaliteten. Sør for Ankerveien er kantsonens store friarealer: Lysejordet, Mellomøra, Fossum Sør, Saga (v/Grini mølle), Grini badeplassog Jar tatt med i planområdet.

Det er viktig at ønsker og behov blir presentert for de ansvarlige på et tidlig tisdpunkt. Derfor forsøker *LvV* å få til et møte før påske med Vel og foreninger som representerer brukere av Lysakerelvas kantsone. I september ble det antydet at det skulle settes opp referansegrupper fra interesseorganisasjoner, men mye tid ha gått uten at det politisk tunge styret har fattet de nødvendige vedtakene.

VEND!

Adresse: Kvernveien 24A
0383 Oslo
e-post: lvvenner@yahoo.com
org. nr.: NO 988 274 542
bankkontonr.: 6051 06 32292

Skader i skogen ved Elvefaret er tragisk for alle som innser at det er sammenhengende naturområder som fremmer naturverdiene i vassdraget. I et 30-meter stor område like nedenfor turvei A1, 50 meter sør for svingen i Elvefaret, er samtlige store trær og en del underskog angrepet med øks eller barkespade og i et tilfelle en tollkniv, som brakk av slik at vi fant bladet i treet. Hensikten er ikke klar. «Sinnsykt» er den første tanken som slår en. Skaden vil nok redusere skyggevirkningen fra trærne fordi de frodige grenene på solsiden av hvert tre blir glisne. Hvis noen medlemmer har opplysninger i saken kan *LvV* formidle dem til myndighetene. Friluftsetatens webside forteller at saken blir anmeldt.

Dette er ikke det eneste inngrepet som har funnet sted. Nedenfor Snaret 14 og 16 på Eiksmarka er store trær hogget og veden er pent stablet. Da Bærum kommune undersøkte saken fikk de beskjed at hoggingen var for "å åpne en tidligere akebakke" på et område som Eiksmarka Vel eier. Kommunen godtok dette uten å kontrollere fakta. Eiendommen ble faktisk overført til en egen organisasjon i fjor slik at Eiksmarka Vel ikke disponerer arealet alene, – og hasselkratt fremdeles hindrer aking.

Disse to sakene viser hvor viktig et forvaltningsnærvær er for å beskytte bynære friområder. Man regner at ca. 500 meter er spaseravstanden som gir folk tilhørighet til parker eller åpne arealer. Dette tilsier at ca. 12 000 mennesker sokner til Lysakerelvas kantsone. Verdens erfaring innen naturforvaltning tilsier at slike områdene krever daglig tilsyn og aktivt vedlikehold. Og Norge er ingen Utopia hvor alle setter fellesskapets beste foran egen fordel.

LvV's klage over **Mustadutbyggingen på CC Vest** er ikke tatt til følge av Fylkesmannen i Oslo og Akershus. Fylkesmannens eneste begrunnelse for å kaste klagen er forvaltningsprinsippet at kommuners selvstyre ikke skal overprøves uten at det kan påvises saksbehandlingsfeil. I avgjørelsen peker Fylkesmann faktisk på at Oslo kommunen har gått vekk fra et vernet 30-metersbelte som ble nedtegnet i 1993-reguleringskartet. Dessverre var den reguleringen bare rådgivende!

Viktigheten av en fysisk skille mellom mennesker og Lysakerelva illustreres av det også i år deponeres skitten snø rett ned i elva fra parkeringsområdene rundt Lilleakerveien 14 (Elixia/Binders). Etter henvendelse har *LvV* fått løfter om forbedring hos Mustad Eiendom. Vennligst meld i fra dersom mer snø dyttes utover elvebredden!

LvV skal arbeide videre for å få Mustad til å innse at elva trenger mer beskyttelse enn det vises til i tegningene som ble leverte som grunnlag for kommunens regulering.

Saken viser at det er bare gjennom tidlig innspill at en reguleringssak kan overprøves, og at flere etater må vekkes gjennom avisoppslag til å vise sitt ansvar. Våre venner ved Jarmyra har også erfart dette nylig med Bærums vedtak om byggingen av en stor sportshall på den skjønne sletta som er nær beslektet med Lysakerelvas egne sletta – ved Lysejordet

Minikraftverk under Granfoss. Plan- og bygningsetaten har sendt ut på høringen sin anbefaling av Mustad og Statkrafts prosjekt for Spikerverkstomta rett ved fossen. En ingeniørrapport om forhold inn og ved elva gir klar bekjed om at laks og sjøørret gyter under fossen, men tvil om vannføringen er feid vekk med henvisning til at verket krever lite vann i forhold til *gjennomsnitts*vannføring på ca. 4,5 kubikkmeter per sekund (kbm/s). Den aktuelle statistikken er hvor mye av tiden vannføringen overstiger den som trengs for å drive turbinen uten å være til sjenanse for fossen. *LvV* har oversendt PBE sine data om vannføringen som viser at turbinen vil bare kunne kjøres ca. halvparten av året.

Som andre gjøre det. For alle som ønsker å sette seg inn i andre elveforvaltningsregimer enn det norske kommunale, kan det anbefales ei elvegruppe i styrelederens fødeby som fikk en bevilgning til å presentere sin historie som websider. Uten å påstå at erfaringene kan overføres direkte til norske forhold kan det anbefales som tankevekkende lesing:

http://www.mcmc.org.au/Myer_Making_Waves/Index.htm [red.2026 lenken nå ugyldig]

Årsmøte i 2007 blir tirsdag 6. marsj

FÒÐNYTT – 9 Lysakervassdragets Venner
april 2007

Våren er på oss rekord tidlig. Nå at det har regnet bra vil eventyret skytter fart. Dessverre åpnet ikke Friluftsetaten sine mottak for hageavfall før påsken og altfor mange benyttet seg av skogen. Det en hjertens sukk at vi bruker så mye tid og ressurser på å samle inn lett nedbrutt avføring fra hunder, men stabler massevis kvist og løv som nedbrytes meget sent fordi den ikke ligger nede på bakken.

På det nye styrets første møte ble flere aktiviteter berammet. Vær med!:

Dugnadskveld torsdag 10. mai gir vi oss to gjøremål ved Lysejordet.

Den ene er en begrenset Ruskenaksjon hvor vi hjelper Friluftsetaten til å fjerne pakningsmateriell som er dumpet over bakgjerdet til Bjørnerabben 7. Dumpingen er anmeldt til Etaten samtidig som *LvV* har tilbudt å hente ned materialet og legger det ute ved veien til henting formiddagen derpå. Det er et diskusjonstema: hvor vidt skal *LvV* rydde etter de som forsøpler kantsonen? Argumentene for å foreta denne aksjonen er: 1) det vil få jobben gjort etter flere henvendelser har blitt avvist; 2) at alt LvV gjør som kommunen ikke makter gir oss sterkere kort i neste omgang når større saker kommer opp.

Det er en jobb i en bratt og fuktig skråning for de (evig) unge og sprekke, og derfor setter vi en minstealder på 16 år av sikkerhetsgrunner. Det er viktig at vi har god koordinering med Etaten fordi liggende søppel raskt tiltrekker mer søppel til seg. Jobben krever arbeidhansker, en eller to trillbårer og litt tøffe arbeidsklær og fottøy.

Den andre saken gjelder dreneringen langs turveien. Ved både den lange bakken fra Kvernfaret til Varmestua på Lysejordet og mellom Varmestua og fotbrua har det tidligere vært dreneringsgrøfter. Over tid har skråningene ovenfor stiene sklidd ut og fylt igjen grøftene. Resultatet så vi i høst og i vinter da først store nedbørsmengder ga oversvømmelser, og siden kom holkeføret. Flere steder ligger det faktisk dreneringsrør under stien, men disse er blitt tette og må graves frem. På denne jobben er det plass til mange hjelpere i alle størrelser, både til selve gravarbeidet, til flytting av jordmasse, og til forsyningstjenesten (det blir servering av saft og boller) og til generell stemningsskapende aktivitet. Verktøy som krafser, spade, motorsag og grensaks og trillebår blir nyttig.

Alle medlemmer som føler en tilhørighet til Lysejordet bes avgi en time eller to til dugnaden mellom kl. 1730 og kl. 2030 ved Varmestuen.

Vannbruksplanarbeidet i regi av Friluftsetaten har nådd frem til stadium med kontakt mellom etaten og publikumet. Det har vært et folkemøte torsdag 26. april. På dette møtet ble det presentert gangen i planarbeidet med anledning til å stille spørsmål. Særlig Sørkedalsfolket møt mannsterk opp og ellers flere fra interesseorganisasjoner benyttet anledningen til å treffe kommunenes folk. Etatenes arbeid med planen skal være ferdig til januar 2008 når høringsrundene skal begynne. Første steget er imidlertid en rekke møter på dagtid i referansegrupper for bestemte tema:

10. mai Kulturminner
24. mai Naturtyper
5. juni Gjenåpning av bekker
12. juni Friluftsliv
21. juni Fiske.

Til høsten blir det temamøter om vannkvalitet og flom. *LvV* akter å være representert i alle temamøtene. I neste omgang blir det satt ned arbeidsgrupper innen hvert tema som skal utforme selve planen. ***Dersom medlemmer mener å ha anledning og forutsetning til å bidra til en referanse- eller arbeidsgruppe om de ovennevnte temaene, bes de kontakte styreleder (22 52 32 74, eller med epost) allerede innen onsdag 2. mai for å bli påmeldt.***

Sommertur langs elva. I forbindelse med Oslo kommunes Miljøuka (5. til 10. juni) er *LvV* bedt om å arrangere en tur langs elva. For å ha god ankomst fra sentrum, tar vi utgangspunkt i

VEND!

Adresse: Kvernveien 24A
0383 Oslo
e-post: lvvenner@yahoo.com
org. nr.: NO 988 274 542
bankkontonr.: 6051 06 32292

Ekraveien stasjon langs Østeråsbanen. Turen starter kl. 13 og går ned til Lysejordet og tilbake eller videre til Bærumsveien for de som vil bruke 42-bussen tilbake.

Snødeponi. *LvV* har fått en forespørsel om å kommentere Bystyrets vedtak om å bruke Styggedalen, rett nord for Bogstad Gård som det største snødeponiet for Oslo Vest. Dette innhogget i åsen ligger øst for Sørkedalsveien med en liten bekk som renner ca. 200 m med ca. 10 meter fall til Bogstadvannet. Av hensyn til vassdraget er stedet rimelig godt egnet, men adkomsten er jo alendig med vanskelig innkjøring fra Peder Ankers plass. Ressursene (1,8 millioner kroner) som er budsjettert til å forberede området og til rensing av smeltevannet virker imidlertid meget knapp.

Nå litt nyheter og kommentarer om hendelser, møter og annet som er skjedd.

Varmestuen og annet på Lysejordet. For å tolke stemningen for et felles innspill til planen om elvestrekningen Bærumsveien-Elvefaret inviterte *LvV* vel, borettslag og idrettslaget til et møte. Bare Ullern IF kom. Da fikk *LvV* og UIF avklart en del saker rundt Varmestua som UIF disponerer. Blant annet fikk *LvV* tilbud om å overta stuen. Fristende som det kunne være å ha egen stue, fant styret ut at på dette tidspunktet har ikke foreningen kapasiteten. Et punkt av felles interesse er tilstanden til turveiene som alle bruker.

Skader i skogen ved Elvefaret har igjen vært i media etter at Friluftsetaten fikk taksert skogen til en verdi av 1,7 millioner kroner. Politiet har foretatt en rekke intervjuer med vitner og fokuserer på noen få mulige gjerningspersoner. Denne grundige etterforskningen er selvfølgelig viktig til avskrekking, men vi ser et enda viktigere poeng i denne saken.

Dersom dette skadete arealet på ca. et halvt mål er verdt såpass, kan hele kantsonen innen byggesonen verdsettes til rundt regnet, 2 milliarder kroner. Til forvaltning av slike verdier bør kommunene innse at de må bruke minst 1 promille hvert år!

Historiene i forrige Fòðnytt om skadene i skogen, har fått to positive etterspill.

Et medlem meldte fra om enda et skadetilfelle denne gangen på Bærumsiden. Nedenfor Vollsveien på Jar (i søket ved Skogveien) er en rekke løvtrær saget delvis gjennom. En melding ble sendt til Frilufts- og naturforvaltning (NILK) i Bærum og nylig kom beskjeden at tjæremålinger viser at skaden er faktisk 5 år gammel og stammer fra en tid da noen nyinflyttete naboer var veldig ivrig på å få hogget skogen i elvas kantsone. Nå planlegger NILK en brosjyr som forklarer naboer til friområder hvordan forvaltningen er lagt opp og hvilke forpliktelser naboer og kommunen har. Kanskje Oslo bør tenke på noe lignende.

Det mest positive er at kommunens medarbeider har invitert *LvV* til å være med på en inspeksjonsrunde langs Bærums Turvei L-1 tidlig i mai for å se på forbedringsbehov. Det er bare å sende inn forslag så fort som mulig.

Elvefora i både Oslo (OE) og Bærum har hatt møter. Medlemmer har nok sett avisinnlegget om Bjørvika hvor OE argumenterer for mer plass til utløpene til Akerselva, Alna og Hovinbekken. Elveforum i Bærum (EiB) diskuterte kommunens Miljømelding. Som høringsinnstans har *LvV* kommentert at meldingen legger ikke opp til å engasjere lokale folk i forvaltningen og at EiB domineres av Sandviksvassdraget og er et lite hensiktsmessig forum for Lysakervassdraget. Andre ordninger etterlyses.

Etter å ha fått løfter om forbedring hos **Mustad Eiendom** når det gjaldt trafikkskitnet snø i elva, fortsatte praksisen. Som *LvV* lofte, ble saken meldt inn til Vann-og avløpsetaten. Mustad la seg flatt, men Etaten mente det var bedre å deponere i elva enn å sende smeltevannet inn i kommunens avløpsystem! For den som vil se, ligger alt skitt etter smeltingen nedover elvebredden til sjenanse for folk som går på Bærumssiden.

FÒÐNYTT – 10

Lysakervassdragets Venner

Juni 2007

Sommeren er begynte for skolebarn og -ungdom, og for deres foreldre og besteforeldre. Perioden siden påsken har vært så ekstremt viktig i vassdragsammenheng at det er på plass med et lite sommernummer. Med det vil vi å berike noen feriedager med noen miljøtanker.

Kommunenes planarbeid har nesten holdt tidsskjemaet som ble satt opp i april. *LvV* har vært representert i tre av fire møter (med forfall fra møtet om naturtyper, som vi er siden bedt om å arbeide videre med). Noen linjer om møtene er nok for å fortelle om fremgangen:

Det første temamøtet 10. mai var om kulturminner med deltagere fra kommunene, Akershus fylkeskommune og Byantikvaren i Oslo. Det er nemlig fylkene som sitter med kulturvern-myndigheten. Møtet ble innledet med en gjennomgang av vassdraget i bilder ved Trygve Christensen. Hans bok om Sørkedalen representerte kunnskapsnivået til de fleste. Akershus hadde vært inn i sin database for å se etter registreringer, men hadde lite annet enn stedene langs pilgremsleden over Fåbro. Antikvarmyndighetene er nok mest interessert i tegn på virksomhet fra før Reformasjonen som gir automatisk fredning. *LvV* fremla sine sterke ønsker om forenklet innrapportering av tegn etter tidligere aktiviteter og et felles kartverk å arbeide etter. Løvenskiolds mann ga klar beskjed at godseieren ønsket ikke vern av sine stue.

Neste møtet 5. juni ble gjaldt mulig gjenåpning av bekker i byggesonen. På Bærumsiden er det lite aktuelt før kommunen skiller avløpsvann fra overvann i sitt rørsystem. En av hoved forurensningskilder i Lysakerelva er to overløp fra Eiksmarka og Voll, som bringer betydelig vannmengder fra dette systemet til elva. For Oslosiden ble flere små prosjekter diskutert:

Ekrabekken som i dag renner ut i Grinivannet fra et rør i det gamle bekkeløpet fra Ekraveien og langs veien Griniveien. Denne muligheten er koblet nært opp til Røa-tunnelsaken.

Holtesagbekken rant gjennom sagtomta i egen steinlagt grøft inntil dreneringen ble forstyrret av kloakkledningen og turveien. Murkollapset i fjor aktualiserer bekkeåpningen her.

Gjennom Lysejordet BRL renner en bekk forbi skolen og ned til turveien. Den er aktuell å åpne både øverst ved skolen og nederst hvor den i dag vasker ut turveien.

Nedenfor slalombakken på Lysejordet renner to bekker sammen ved Ullern IFs nedtaggete varmestue. Deres samløp er lagt i rør som det er høyst aktuelt å åpne samtidig som det ordnes opp i dreneringen langs turveiene.

Braamandsbekken ned fra Vestveien til elva kan muligens åpnes i noen flere meter øverst.

Møtet 12. juni om Friluftsliv ble holdt på Sandvika i to omganger: om Marka og om byggesonen. Det finnes bare tre turiststuer igjen i vassdraget etter at Heggeli er blitt solgt. DnTs Kobberhaughytta og Smedsmyrkoie pluss kommunens Finnerudhytta. Tryvannstua og Studenthytta ligger akkurat ved vannskillet mot nabovassdrag. Løvenskiolds mann var tydelig på at skogsbilveier og plasstuene var godseierens ansvar. Kvaliteten på kartverk var igjen et tema. Behovet for en sykkel/fotsti oppover Sørkedalen er ansett som det mest presserende. Om den skal gå i naturen eller langs bilveien må utredes.

For byggesonen var det gode nyheter i Bærums planer om å fortsette stålgelenderen langs turveien sørover fra utsiktsplassen, og i at infoskiltene er levert for de seks kulturminnene som *LvV* hjalp Lysaker Rotary og Jar Vel med i fjor. Mest tid gikk på å diskutere løsninger for Jarfyllingen. Bærums mann la frem den original plantegningen fra 1922 over tunnel-konstruksjonen. Den viste hvor trangt juvet var på dette stedet og hvor fristende det var å fylle det inn! Begge kommuner arbeider videre for å få en løsning for fotturister å passere banene og Bærumsveien inkludert inne i Kolsåsbanens utbygging.

Møtet om Fiske som skulle holdes 21. juni har måttet utsettes. Til høsten blir det også temamøter om vannkvalitet og flom.

Snødeponi. *LvV* s deltagelse i Samferdselskomitéens høring 4.mai om bruk av Styggedalen til snødeponi viste seg å være meget viktig. Under Rune Gerhardsens møteledelse ble vi presentert Samferdselsetatens planer, før bydelsleder i Vestre Aker fikk uttale seg.

VEND!

Adresse: Kvernveien 24A
0383 Oslo
e-post: lvvenner@yahoo.com
org. nr.: NO 988 274 542
bankkontonr.: 6051 06 32292

”Styggedalen bærer sitt navn med rett; Bydelen stiller seg helt bak planen” lød det. Da det *LvV*s tur kom (vi møt som representant for Grønne Lunger), kunne vi vise til rapporten *Naturverdier i Sørkedalen* som kom i september i fjor. Den forteller om hele elleve rødlistete arter i våtmarka som Styggedalen drenerer rett ut i. Etaten innrømmet om å ha sett rapporten, uten å nevne den!! Vestre Akers bydelsleder viste sin suverene politiske ferdigheter ved å konkludere at selvfølgelig måtte deponiet bygges med hensyn til naturverdier – en uttalelse hun har siden holdt seg til i lokalavisen. For å være i stand til å vurdere tilstrekkeligheten av etatens løsningsforslag, har *LvV* bedt om å få utlevert erfaringsdata fra det store deponiet på Åsland som ble nektet å levere smeltevann til Bekkelaget pga forurensning!

Sletta på Lysejordet er en av de viktigste møteplassene på Oslo vest, som er tilgjengelig også for folk fra Bærum takket være fotbrua og Wilsestien. Det er anerkjent av Friluftsetaten og stelles under kontrakt med ukentlig søppeltømming, og gressklipping etter behov. Dessverre har flere hendelser de siste ukene skjemmer opplevelsen. Tenning av storbål etter 16. april og nedbrenning av Lilleaker skoles lavvo ble begge meldt til politiet. Nedtaggingen av varmestua, ramponering av fotballmål som havnet ut i elva og brenning av et hakkekors i gresset er mindre skader som irriterer alle brukere.

Den skjødesløse oppførselen som noen ungdomsgrupper viser, er kommet i disse årene etter at barneskolene har tatt i bruk Sletta til sine uteskoler. *LvV* er nødt til å spørre om skolene er klar over Slettas betydning som geologisk fenomen, som kulturområde og som naturskatt, og om de bringer disse verdiene videre til sine elever. Med stadig trangere skolegårder, er barnas behov for boltringsplass åpenbart, men ballspill hører til gymtimen. I utetimene får områdets naturgitte verdier benyttes til å pode inn verneholdinger til miljøet som varer utover skoledager. Vi oppfordrer skolene langs vassdraget til å melde seg inn i sin kommunes **elvadopsjonsprogram**. Programmet som er utarbeidet med sterkt engasjement fra Oslo Elveforum, forplikter skolen til å samarbeide med en eller flere lokale organisasjoner (for eksempel borettslag, firmaer) for å studere og passe på en avtalt elvestrekning.

Innmeldingsskjemaet vårt ber nye medlemmer fortelle hvor de er aktiv langs vassdraget. Med over 300 medlemmer, er det verdt å se hvor vi ferdes. At det mest spektakulære og brukendes strekninger svarer til den tetteste medlemsmassen er ikke overraskende, men det støtter vår påstand overfor etatene at det er i nærområdet folk søker naturen og grønne lunger. Følgende prosenter oppgis som bruksområder:

Nedenfor Bærumsvn	Bærumsvn til Grinivn	Grinivn til Fossum	Bogstadvannet	Sørkedalen	Nord og vest for Sørkedalen
17 %	34 %	15 %	18 %	10 %	6 %

Friområdene langs elva fikk besøk av larver til heggspinnmøllen (Yponomeuta evonymella) tidlig i juni. Nesten overnatt dekket deres store kommunale spinn både grener og stein, og hegg, eple og kirsebærtre ble ribbet for blad. Lysforhold i skogbunn ble dermed mye bedre enn vanlig for nyspirrete vekster. Møllen selv er liten og sølvaktig og hører til en storfamilie med 600 arter.

Forvaltningsansvar i Friluftsetaten for friområdene i Oslo vest er i nye hender. Etaten har ansatt en ung og engasjert naturforvalter fra Universitetet for Miljø og Bioteknologi på Ås. En viktig oppgave er overvåkingen av ISSs drift av områdene langs vassdraget. Klippingen av slalombakken og langs turveiene ved Skt Hans-tiden er ett ledd i bekjempelsen av bl.a. ullborre (Arctium tomentosum) den toårige urten som ligner tistelen. Den kom til Lysejordet ved en uheldig dumping av avklipp for ca. 15 år siden. Hvis vi greier å fjerne stilken som skytes opp den andre sommeren kan vi hindre dannelsen av borrene – til hundeeieres stor glede. Kjenner du til noen borreplanter kutt stilken av lavt og kast alt i søplet eller kvern den! Den bør ikke ligge for det er næring nok i stilken for å danne frø!

Med en ny programvare kunne Fòðnytt gis et nytt oppsett tilpasset fire A5-sider. Disse samles i del 2.

mars 2008 Deltager i Oslo Elveforum

Lysakervassdragets Venner
FÒÐNYTT – 11

Årsmøtet holdes etter påske, torsdag 3. april

I tillegg til årsmøtets vanlige forretninger, brukes anledningen i år til lanseringen av *LvV*s innspill til Kommuneplanarbeidet for vassdraget. Invitasjonen blir sendt til pressen, lokale politikere og etatene for å overvære presentasjonen av *LvV*s visjon om et eget forvaltningsstiftelse for Lysakerelva, Sørkedalselva de øvrige elver og bekker i Sørkedalen. Dette er ett ledd i vårt arbeid for å oppnå en helhetlig forvaltning av vassdraget i en tid med økende press på grønne arealer og vannressurser. Møt opp og støtt ditt styre i sin største satsing i vår 3-årige historie. Detaljer s. 3.

Vår

Vinter

Jarfyllingen ligger der og deler Lysakerelva i to. Den er bevis for at verden har en større bevissthet for miljøet enn den hadde på 1920-åra. Da kunne grunneieren nærmest bestiller en trikkelinje til sin utparselleringen ved å avse grunn til sporet. Planleggingen tok dessverre ikke høyde for utvikling over i en 100-års periode. Selv da Kolsåsbanen og Bærumsveien kom på 1940-åra kunne ingen forestille seg bilkøene som i 2008, åler seg over fyllingen fire dager i uken.

Utredningen i fjor høst om mulighetene for å få lagt en turvei gjennom fyllingen, ga seks forslag. På et møte i januar ble to forslag fremmet for videre utredning. Det ene, dyre tiltaket er å utvide dagens elvetunnel på Bærumsside med fotbruer over til Oslo. Det andre som kan bli billigere dersom det gjennomføres mens Kolsåsbanen er stengt, er en kulvert fra Bærumsiden i sør mot Oslosiden nord for veien og banen. Dessverre har KTPAS, det kommunale selskapet ansvarlig for T-baneutbyggingen nektet plent å samarbeide tross oppfordringer fra Friluftsetaten. Kulvertløsningen finnes i to varianter: en kort kulvert bare under sporene med en oppgang på sørsiden av Bærumsveien, og en lang kulvert som fortsetter under Bærumsveien til det gamle snødeponiet under kraftledningen.

LvV har primært gått inn for kulvertforslaget, men innser at manglende samarbeid innen Oslo kommune kan tvinge frem tunnelløsningen. I mellomtid utarbeides det detaljerte planer for turveisystemet til begge forslag. Minst en ny fotbru planlegges.

Andre saker i dette nummeret:

Det europeiske vanndirektivet
Bærum Natur– og Friluftsråd
Bekkeadopsjon, Hageavkapp
Fremtidige forvaltningen
Bilder fra vassdraget
Eldre kart
Infoskilter nr 1.
Harald Løvenskiolds vei i Oslo
Vannføringen gjennom året
Tryvann skisenter a.s.
Rekkverk på Bærumsiden
Årsmøte